

T. B. M. M.

TUTANAK DERGİSİ

On sekizinci Birleşim

16 . XII . 1953 Çarşamba

İçindekiler

	Sayfa	Sayfa
1. — Geçen tutanak özeti	240	
2. — Havale edilen kâğıtlar	240	
3. — Yoklama	241	
4. — Riyaset Divanının Umumi Heyete sunuşları	241	
1. — Yabancı Sermaye Yatırım Kanunu lâyihasının Geçici bir komisyonda görüşülmesine dair Ekonomi Komisyonu Reisliği tezkeresi (3/550)	241	
5. — Görüşülen işler	241	
1. — Vakıflar Umum Müdürlüğü 1953 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/1) ve (A/2) işaretli cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun lâyihası ve Bütçe Komisyonu raporu (1/685)	241:243,250,251,258,272:275	
2. — Ankara Mebusu Fuad Seyhun ve üç arkadaşının eczane bulunmayan yerlerde		243:270
		270:271
		270:271

1. — GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

Birinci Oturum

Vazife ile yurt dışına gitmiş olan Dışişleri Vekili Fuad Köprülü'nün dönüşüne kadar kendisine İçişleri Vekili Etem Menderes'in vekillik edeceğine dair Riyaseti Cumhur tezkeresi okundu.

Sayın mebuslardan bâzılarına izin verilmesi hakkındaki Riyaset tezkeresi okunarak izinler, ayrı ayrı kabul edildi.

Gündemde mevcut kanun teklif ve lâyiha-larının diğer maddelerden önce görüşülmesi hakkındaki önerge kabul edildi.

Antalya Mebusu Akif Sarıoğlu ve 91 arkadaşının, Cumhuriyet Halk Partisinin haksız iktisaplarının iadesi hakkındaki kanun teklifinin tümü üzerinde görüşüldü.

Birleşime ara verildi.

İkinci Oturum

Antalya Mebusu Akif Sarıoğlu ve 91 arkadaşının, Cumhuriyet Halk Partisinin haksız iktisaplarının iadesi hakkındaki kanun teklifinin

tümü üzerindeki görüşmelere bir müddet daha devam olunduktan sonra maddelere geçilmesi kabul olundu.

Birleşime ara verildi.

Reisvekili	Kâtip
Manisa Mebusu	Kayseri Mebusu
<i>Muzaffer Kurbanoğlu</i>	<i>İbrahim Kirazoğlu</i>
	Kâtip
	Çorum Mebusu
	<i>Sedat Baran</i>

Üçüncü Oturum

Cumhuriyet Halk Partisinin Haksız İktisap-larının İadesi hakkındaki Kanun; kabul olundu.

16 . XII . 1953 Çarşamba günü saat 15 te top-lanılmak üzere Birleşime son verildi.

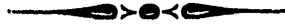
Reisvekili	Kâtip
Kayseri Mebusu	Kayseri Mebusu
<i>Fikri Apaydın</i>	<i>İbrahim Kirazoğlu</i>
	Kâtip
	Çorum Mebusu
	<i>Sedat Baran</i>

2. — HAVALE EDİLEN KAĞITLAR

Teklifler

1. — Burdur Mebusu Mehmet Özbey'in, Tür-kiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun geçici 65 nci maddesinin (E) fıkrasının tadili hakkında kanun teklifi (2/577) (Maliye ve Bütçe komisyonlarına)

2. — İzmir Mebusu Cihad Baban'ın, Yabancı Memleketlere Gönderilecek Memurlar hakkın-daki 4489 sayılı Kanununun 1 nci maddesinin de-ğiştirilmesi hakkında kanun teklifi (2/578) (Maliye ve Bütçe komisyonlarına)

BİRİNCİ OTURUM

Açılma saati : 15,05

REİS — Reisvekili Muzaffer Kurbanoğlu

KATIPLER : Sedat Baran (Çorum), İbrahim Kirazoğlu (Kayseri)

3 — YOKLAMA

REİS — Yoklama yapılacaktır efendim.
(Afyon seçim bölgesi mebuslarından, Elâzığ

seçim bölgesi mebuslarına kadar yoklama yapıldı.)

REİS — Birleşimi açıyorum efendim.

4 — RİYASET DİVANININ UMUMİ HEYETE SUNUŞLARI

1. — *Yabancı sermaye yatırım kanunu lâyihasının geçici bir komisyonda görüşülmesine dair Ekonomi Komisyonu Reisliği tezkeresi (3/550)*

REİS — Bir tezkere var, onu okuyoruz.

Yüksek Reisliğe

Komisyonumuzla birlikte Ticaret, Maliye ve Bütçe komisyonlarına da havale edilmiş olan «Yabancı sermaye yatırım kanunu lâyihası»nın Hükümet mümessillerinin huzuru ile Komisyonumuzda yapılan müzakeresinde :

Memleketimizin tabii kaynaklarının harekete getirilmesi için yabancı sermayeye olan ihtiyaç göz önünde bulundurularak hazırlanmış olan lâyihasının süratle kanunlaşması hususunda Hükümetle hemfikir bulunan Komisyonumuz kanun lâyihasının havale edildiği komisyonlardan seçilecek beşer kişiden kurulacak olan bir geçici komisyonda tetkikinin Umumi Heyetin yüksek tasdikına arzına karar vermiştir.

Saygılarımla arz ederim.

Ekonomi Komisyonu Reisi
Bursa
Mithat San

REİS — Okunan tezkerede mevzuubahis geçici komisyonun, Ekonomi, Maliye ve Bütçe komisyonlarından beşer kişi alınması suretiyle teşkili teklif olunmaktadır.

Oyunuza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gündemle alâkalı takrirler vardır okutuyorum.

Yüksek Başkanlığa

Bugünkü görüşmelere gündemin V bendindeki ikinci defa görüşülecek işlerden başlanmasını ve diğerlerinin sonraya bırakılmasını arz ve rica ederim.

Zonguldak
Rifat Sivişoğlu

Yüksek Reisliğe

Gündemde mevcut kanun, lâyiha ve tekliflerinin, sorularla diğer işlerden evvel görüşülmesini arz ve teklif ederim.

Gaziantep Mebusu
Salâhattin Ünlü

REİS — Aynı mahiyette olan bu takrirleri reyinize arz ediyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

5. — GÖRÜŞÜLEN İŞLER

1. — *Vekıflar Umum Müdürlüğü 1953 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/1) ve (A/2) işaretli cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun*

lâyihası ve Bütçe Komisyonu raporu (1/685) [1]

[1] 16 sayılı basmayazı zaptın sonundadır.

REİS — Tümü üzerinde söz isteyen var mı? Maddelere geçilmesini oyunuz arzediyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Maddelere geçilmesi kabul edilmiştir.

Vakıflar Umum Müdürlüğü 1953 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/1) ve (A/2) işaretli cetvellerde Değişiklik Yapılması hakkında Kanun

MADDE 1. — Vakıflar Umum Müdürlüğü 1953 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/1) işaretli cetvelin, ilişik (1) sayılı cetvelde yazılı tertipleri arasında (15 000) liralık aktarma yapılmıştır.

[1] SAYILI CETVEL

F.	Düşülen	Eklenen
301 Merkez daireleri büro masrafları REİS — Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		5 500
302 Vilâyetler büro masrafları REİS — Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		7 500
304 Posta, telgraf ve telefon ücret ve masrafları REİS — Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		2 000
418 Faiz, acyo ve para taşımaya masrafları REİS — Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	5 000	
425 Hayratın ve hayrattaki kıymetli eşyanın inceleme ve ayırma masrafları REİS — Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	4 600	
452 4489 sayılı Kanuna göre staj için ecnebi memleketlere gönderileceklerin yollukları ile baş-		

F.	Düşülen	Eklenen
ka her çeşit masrafları REİS — Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	2 000	
456 Düşünülmeyen masraflar REİS — Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	400	
458 İzmir Fuarındaki Vakıflar Pavilyonunun her çeşit masrafları REİS — Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	3 000	
REİS — Birinci maddeyi tekrar okutuyorum :		
(Birinci madde tekrar okundu.)		
REİS — Maddeyi cetvelle beraber reyinize arzediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
MADDE 2. — Vakıflar Umum Müdürlüğü 1953 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/1) ve (A/2) işaretli cetvellerin ilişik (2) sayılı cetvelde gösterilen tertiplerine, karşılığı 1953 yılı akaar gelir fazlaları ile temin edilmek üzere (695 000) lira munzam tahsisat verilmiştir.		
[2] NUMARALI CETVEL		
F.		Lira
304 Posta, telgraf ve telefon ücret ve masrafları REİS — Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		3 500
305 Vilâyetler kira bedeli REİS — Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		3 000
307 Yolluklar REİS — Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		34 000
417 Vakıf akaarlar masrafları REİS — Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		36 000

F.	Lira
418 Faiz, acyo ve para taşıma masrafları	1 000
REİS — Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
422 Güreba Hastanesi masrafları	25 000
REİS — Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
451 Yayın ve tanıtma masrafları	12 000
REİS — Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
505 Hükme bağlı borçlar	7 500
REİS — Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
603 Çeşitli sosyal yardımlar	30 000
REİS — Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
701 Yapı onarımı	543 000
REİS — Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

REİS — İkinci maddeyi tekrar okutuyorum.

(İkinci madde tekrar okundu.)

REİS — Maddeyi cetvelle beraber reyinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Bu kanun neşri tarihinden itibaren mer'idir.

REİS — Maddeyi kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Bu kanunun hükümlerini icraya Maliye Vekili memurdur.

REİS — Maddeyi kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Lâyiha açık oya arzedilmiştir.

2. — *Ankara Mebusu Fuad Seyhun ve üç arkadaşının eczane bulunmayan yerlerde eczane açmayı teşvik, Zonguldak Mebusu Rifat Sivişoğlu'nun, Eczacılar ve Eczaneler hakkındaki 964 sayılı Kanununun 49 ncu maddesinin değiştirilmesi 53 ncü maddesine fıkra eklenmesi ve bazı maddelerinin kaldırılması, Erzincan Mebusu Ziya Soyulu ve altı arkadaşı ile Sivas Mebusu Nâzım Ağacıoğlu ve 2 arkadaşının, eczacılar ve eczaneler hakkında, Trabzon Mebusu Faik Ahmed Barutçu ve iki arkadaşının Eczacılar ve Eczaneler hakkındaki Kanununun 18 - 24 ncü maddeleriyle 49 ncu*

maddesinin 2 nci fıkrasının yürürlükten kaldırılması hakkında kanun teklifleri ve Sağlık ve Sosyal Yardım ve Adalet komisyonları raporları (2/136, 297, 348, 378,413) [1]

REİS — Teklifin ikinci görüşülmesidir. Maddeleri okuyoruz.

Eczacılar ve Eczaneler hakkında Kanun

Birinci Bölüm

Eczacılar

MADDE 1. — Eczacılık; eczane, ecza deposu, ecza dolabı, galenik, tıbbi ve ispençiyari mevat ve müstahzarat lâboratuvarı veya imalâthanesi gibi müesseseler açmak ve işletmek veya tıbbi ve ispençiyari müstahzarat ihzar veya imal etmek veyahut bu kabül resmî veya hususi müesseselerde mesul müdürlük yapmaktır.

REİS — Değiştirge vardır, okuyoruz.

Yüksek Başkanlığa

1 nci maddenin aşağıda yazılı şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Manisa

Sudi Mihçioğlu

Madde 1 : Eczacılık,

Eczane, ecza deposu, ecza dolabı, galenik, tıbbi ve ispençiyari mevaddın müstahzarat lâboratuvarı veya imalâthanesi gibi müesseseleri açmaya, işletmeye veya tıbbi ve ispençiyari müstahzarat imal etmeye veya benzeri resmî, yarı resmî veya hususi müesseselerin ilmî, teknik mesuliyetlerini deruhde etmeye hak kazandıran serbest bir meslektir.

REİS — Buyurun.

SUDİ MIHÇIOĞLU (Manisa) — Muhterem arkadaşlar, bu değiştirge, komisyonun birinci maddesinden fazla değişik bir mahiyet arz etmemektedir. Yalnız orada eczacılığın bir meslek olduğu kaydedilmekle iktifa olunmuştur; yoksa bunu değiştiren bir mahiyeti yoktur. Bunun esbabı mucibesi şudur : «Eczacılık; depo açmak, eczane açmak şunu bunu yapmaktır» diyor. Halbuki eczacı olarak bütün bunları yapan bir meslek adamının hüviyetinin bu kanunda belirtilmesi icabettir. Bu bakımdan serbest bir

[1] Birinci görüşülmesi 9, 10 ve 11, 12, 13 ve 14 ncü Birleşim tutanaklarındadır.

meslek olduğunu ifade etmek zaruretini duy-
dum.

**BU RAPOR SÖZCÜSÜ NUSRET KİRİŞ-
CIOĞLU** (Çanakkale) — Muhterem arkadaşlar;
bizzat teklif sahibinin de ifadesinden anlaşıla-
cağı veçhile, bu maddede değişiklik yapmayı
icabettirir ciddî bir sebep olmadığı gibi Mad-
denin bu şekilde yazılışının hiçbir mahzuru da
yoktur. Ancak «serbest meslektir» şeklindeki
bir ifade, ilerde eczacı olmıyanların, eczane
açması gibi bir çığır açması bakımından tehli-
keli olur. Birinci müzakerede etraflı incelenen
bir kanunda bu kabil fuzulî değişiklikler yapıl-
masına komisyon taraftar değildir. Bu itibarla
maddenin aynen kabulünü rica ederim.

REŞAD GÜÇLÜ (Seyhan) — Bir sual sora-
cağım, komisyon sözcüsünden.

REİS — Ancak değiştirge veren milletvekili
sual sorar ve konuşur. İkinci görüşmedir.

Okunan tavrın dikkate alınıp alınmaması
hususunu oyunuzda arz ediyorum.

Kabul edenler... Etmıyenler... Tavrı redde-
dılmıştir.

Maddeyi oyunuzda arz ediyorum. Kabul eden-
ler... Etmıyenler... Birinci madde aynen kabul
edılmıştir.

MADDE 2. — Türkiye Cumhuriyeti hudut-
ları içinde eczacılık yapabilmek için aşağıdaki
vasıfları haiz olmak şarttır :

A) Türk vatandaşı olmak;

B) Türkiye Eczacı Mektep veya fakülte-
lerinden diplomalı olmak veya yabancı memle-
ketlerdeki eczacı mektep veya fakültelerinden
diplomalı olup da 3 neü madde gereğince ilmi
hüviyetini ispat etmiş veya imtihanı kazanmış
olmak;

C) Diplomaları Sağlık ve Sosyal Yardım
Vekâletince tescil edilmiş olmak;

D) Hüsnühal sahibi bulunmak, bu kanu-
nun 4 neü maddesinde yazılı hallerden biri bu-
lunmamak.

**BU RAPOR SÖZCÜSÜ NUSRET KİRİŞ-
CIOĞLU** (Çanakkale) — Bu teklifin birinci
müzakeresi sırasında dördüncü maddede yapı-
lan değişiklik üzerine hüsnühal...

REİS — Müsaade buyurun, bir tavrı var,
onu okuttuktan sonra ancak size söz vereceğim.
Özür dilerim.

Yüksek Reisliğe

2 neı maddenin aşağıda yazılı şekilde değış-
tirilmesini arz ve teklif ederim.

Manisa
Sudı Mihçioğlu

Madde 2. — Türkiye Cumhuriyeti hudut-
ları içerisinde eczacılık yapabilmek için aşağıda
yazılı vasıfları haiz olmak şarttır :

A) Türk vatandaşı olmak;

B) Türkiye Tıp Fakültesi Yüksek Eczacı
Mektebinden veya Eczacı Fakültelerinden dip-
lomalı bulunmak veyahut yabancı memleketler-
deki Yüksek Eczacı Mektep veya fakültelerinden
diplomalı olup 3 neü madde gereğince ilmi
hüviyetini ispat etmiş veya bu hususta açılmış
imtihanı kazanmış bulunmak;

C) Diplomaları Sağlık ve Sosyal Yardım
Vekâletince tescil edilmiş olmak;

D) Hüsnühal sahibi olmak ve kendisinde
bu kanunun 4 neü maddesinde yazılı hallerden
her hangi birisi bulunmamak.

SUDİ MIHÇIOĞLU (Manisa) — Muhterem
arkadaşlar, bu maddenin değıştirilmesi hakkın-
daki tavrımızın maksadı şudur :

Bugün eczacı mektebinden mezun olanların
elindeki diplomada «Tıp Fakültesi Eczacı Mektebi
Âlisi» yazılmaktadır. Binaenaleyh, Eczacı Mekte-
bi diye Türkiye'de müstakil bir mektep yoktur.
Bu Darülfünununun Tıp Medresesi Eczacılık Şu-
besi idi. Son defa Üniversite Tıp Fakültesi
Yüksek Eczacı Okulu namını almıştır. Binaen-
aleyh, diğeri yabancı memleketlerden gelen ec-
zacıların da bu kayıtle gelmesini ve eczacılık
yapması imkânını derpiş eden, tamamen işin ru-
buna uygun ve bugünkü mevzuat karşısında
mektep mezunlarının durumuna uygun bir de-
ğıştirgedir. Kabulünü rica ederim.

REİS — Komisyon Sözcüsü, buyurun.

**BU RAPOR SÖZCÜSÜ NUSRET KİRİŞ-
CIOĞLU** (Çanakkale) — Muhterem arkadaşlar;
maddede umumi bir tâbir kullanılmış ve (Tür-
kiye Eczacı Mektebi veya fakültelerinden) denil-
miştir, bugün mektep, Eczacı Mektebi unvanını
taşımaktadır, bilâhara fakülte haline inkılâbı
dahı mümkündür. Bu itibarla her iki hal derpiş
edilerek (mektep veya fakülte) unvanı konmuş-
tur. Binaenaleyh, bu mektebin Tıp Fakültesi-
ne bağılı olması veya bağılı olmaması haizi ehem-
miyet değildir. Demin de arzettiğim gibi, değı-

şiklikleri, istihaleleri derpiş edecek umumi bir hüküm sevkedebilmek için « mektep veya fakültelerinden » tâbiri konmuştur. Bu itibarla önergeye iştirak etmiyoruz. Demin arzettiğim hususu da tekrar ediyorum. Dördüncü maddede Refik Şevket İnce arkadaşımın takriri üzerine yapılan değişiklik dolayısıyla bu maddenin (D) bendindeki « hüsnühal sahibi bulunmak » kaydının çıkarılması icabettmektedir. Bu kaydı çıkardıktan sonra küçük (b) ile yazılmış olan satırbaşı büyük (B) olacaktır. Maddenin bu tadil ile reye konmasını ve komisyon metninin kabulünü rica ederim.

REİS — Sudi Mihçioğlu'nun önergesinin dik-kate alınıp alınmamasını oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler ... Etmeyenler ... Takrir red-dolunmuştur.

(D) bendinden (Hüsnühal sahibi bulunmak) kaydının tayyü suretiyle ikinci maddeyi reyinize arz ediyorum. Kabul edener ... Etmeyenler ... İkinci madde değışen şekliye kabul dilmiştir.

MADDE 3. — Yabancı memleketlerdeki eczacı mektep veya fakültelerinden diplomalı olan Türk vatandaşı eczacılar Türkiye'de sanatlarını yapabilmek için :

A) Program ve tahsil müddeti bakımından Türkiye Eczacı Mektebi veya fakültelerine muadil olan yabancı eczacı mektep veya fakültelerinden diplomalı iseler eczacı mektebi veya fakültelerince teşkil edilecek bir jüri önünde ilmi hüviyetlerini ispat etmeye;

B) Tahsil müddeti Türkiye Eczacı Mektebi veya fakültelerinin tahsil müddeti kadar olmakla beraber tahsil programlarında Türkiye Eczacı Mektebi veya fakültelerinin derslerinden bazıları bulunmayan veya bulunmakla beraber daha az bir müddet içinde okutulan veya müddet az olduğu halde tahsil programı aynı olan yabancı memleketler eczacı mektebi veya fakültelerinden diplomalı iseler aynı şekilde kurulacak bir jüri önünde eczacı mektebi veya fakülteleri tarafından ayrıca tesbit edilecek bir programa göre imtihan vermeye;

C) Gerek tahsil müddeti ve gerek tahsil programları Türkiye Eczacı Mektebi veya fakültelerinin müddet ve programlarından eksik olan yabancı memleketler eczacı mektebi veya fakültelerinden diplomalı iseler eksik kalan müddet ve programlarını Türkiye'de tamamladıktan sonra (B) bendinde bildirilen imtihanı vermeye;

meçburdurlar.

Sağlık ve Sosyal Yardım Vekâletince bu gibilerin diplomaları ancak ilmi hüviyetin ispatından veya imtihanın kazanılmasından sonra tescil olunur.

REİS — Değişiklik yoktur. Maddeyi oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Dördüncü maddeyi okutuyorum.

MADDE 4. — Aşağıdaki haller eczacılık yapmaya mânidir :

A) Yüz kızartıcı bir suçla mahkûm edilmiş olmak;

B) Alelîtlak üç sene ve daha fazla ağır hapis veya beş sene ve daha fazla hapis cezasıyla mahkûm olmak;

C) Meslekî bir suçtan bir sene ve daha ziyade hürriyeti bağlayıcı bir ceza ile mahkûm olmak veyahut eczanesinde imal, ihzar veya tertip edilen ilâçlarla sattığı müstahzarlar veya sair eczayı tıbbiyede sanatını kötüye kullanmak suretiyle işlediği bir suçtan dolayı beş sene içinde iki defa mahkeme kararıyla meslek ve sanatının tatili cezasıyla mahkûm edilmiş olmak;

D) Başka memleketlerde sanatını icradan menedilmiş olup bu muamelenin haklı olduğu İcra Vekilleri Heyetince kabul edilmiş olmak;

E) Sanatını yapmasına mâni iyileşmez bir hastalığı bulunmak;

F) Sanatını yapmasına mâni olacak derecede iki gözü rüyetten mahrum olmak.

REİS —Dördüncü madde ile alakalı bir takrir vardır, okutuyorum.

Yüksek Reislige

4 ncü maddenin aşağıda yazılı şekilde değıştirilmesini arz ve teklif ederim.

Manisa

Sudi Mihçioğlu

Madde 4. — Aşağıda yazılı haller eczacılık meslekinin icrasına mânidir.

A) Hırsızlık, dolandırıcılık, sahtekârlık gibi yüz kızartıcı bir suçla mahkûm edilmiş olmak;

B) İmal ve ihzar ettiği ilâçlarda sanatını kötüye kullanmak suretiyle işlediği bir cürümden dolayı beş sene içinde iki defa mahkeme kararıyla meslek ve sanatının tatili cezasıyla mahkûm edilmiş olmak;

C) Meslekî suçlarından dolayı üç sene ve daha fazla ağır hapse veya beş sene ve daha fazla hapse mahkûm olmak;

D) Yabancı memleketlerde sanatını icradan menedildiği ve menî keyfiyetinin haklı bulunduğu İcra Vekilleri Heyetince kabul edilmiş olmak;

E) Sanatını yapmasına mâni olacak derecede iki gözü rüyetten mahrum olmak.

REİS — Sudi Mihçioğlu.

SUDİ MIHÇIOĞLU (Manisa) — Muhterem arkadaşlar, dördüncü maddede (Aşağıdaki haller) diye yazılı idi. (Aşağıda yazılı haller) şeklinde bir kelime ilâve ettik.

A fıkrasında da (Yüz kızartıcı) diye yazılı idi, o da : (Hırsızlık, sahtekârlık, yüz kızartıcı suçlar) diye düzeltilmiştir.

Sonra bir yerde de bir takdim tehir yaptık.

Burada alehlilik üç sene diye bir kayıt vardır. Bir meslek adamı siyasi kanaatinden dolayı üç sene, dört sene hapis cezasına mahkûm olabilir. Böyle mahkûmiyete katlanmak gibi bir duruma düşen bir vatandaşın, bir meslek adamının bütün bir ömür boyu ve uzun seneler sarfederek elde ettiği meslekinden mahrum bırakılmasını adalet ve nasafete uygun mütalâa etmediğimiz içindir ki, bu değiştirgeyi takdim etmiş bulunuyoruz.

SÖZCÜ NUSRET KIRIŞCIOĞLU (Çanakka-
le) — Maddenin başında «Aşağıdaki haller» yerine «Aşağıda yazılı haller» denmesinde bir mahzur görmüyoruz. Ancak maddedeki «Yüz kızartıcı haller» yerine, «Hırsızlık, dolandırıcılık, sahtekârlık gibi yüz kızartıcı haller» demek suretiyle bunlarda bir tahdit yapılmasına taraf-
tar değiliz. Esasen buradaki «gibi» kelimesiyle bunun hududu genişletilmektedir. Böyle olduktan sonra, umumî bir tâbirle «Yüz kızartıcı haller» denmesi daha doğru olacaktır. Esasen yüz kızartıcı hallerin nelerden ibaret olduğu huku-
kan malûmdur.

«Alehlilik 3 sene ve daha fazla ağır hapis veya beş sene ve daha fazla hapis cezası ile mahkûm olmak» kaydının ipkasını lüzumlu görmekteyiz. Eczacı behemehal, kendisine itimadedilmesi icabeden bir insan olmalıdır. Üç seneden fazla ağır hapis cezasını müstelzim bir suç işleyen eczacının cemiyet içinde itimat sahibi bir insan olduğunu kabul etmeye imkân yoktur.

Efkârı umumiyyede, icabında meslekinde de suç işleyebileceği hakkında bir kanaat hâsıl olur. Bu itibarla âmmenin selâmetini ve sıhhatini alâ-kadar eden bir mevzuda hassas olmak, bu mesleki zabturapt altına almak icabettir.

Maddenin eynen ipkasını, ancak maddedeki (aşağıdaki haller), kaydının, (aşağıda yazılı haller) olarak değiştirilmesini arz ederim.

REİS — Komisyon değiştirgeye iştirak etmemektedir. Takriri kabul edenler... Etmeyenler... Takrir reddedilmiştir.

Dördüncü maddeyi; (aşağıda yazılı haller) şeklindeki tadille reyinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Madde tashih şekliyle kabul olunmuştur.

MADDE 5. — Eczane açmak isteyen yahut eczanesini satmak ve yahut başka bir yere nakletmek isteyen eczacı bir istida ile Sağlık ve Sosyal Yardım Vekâletine ve yahut alâkalı sağlık ve sosyal yardım müdürlüğüne ve yahut mahallî Hükümet tabipliğine müracaat eder.

Yeniden eczane açmak isteyenler aşağıda yazılı vesikaları da birlikte verirler :

- Tasdikli nüfus kâkısı sureti;
- Tasdikli diploma sureti;
- Hal tercümesi;
- Mahkûmiyeti bulunmadığına dair adli vesika;
- Sanat yapmasına mâni iyileşmez bir hastalığı veya rüyetten mahrumiyeti bulunmadığına dair rapor;
- Dört aded fotoğraf.

Tamamlanan evrak üzerinde Sağlık ve Sosyal Yardım Vekâleti tarafından yapılacak tetkikat neticesinde en geç 30 gün zarfında ruhsatname tanzim ve tebliğ olunur.

Yüksek Reisliğe

5 nci maddenin aşağıda yazılı şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Manisa

Sudi Mihçioğlu

Madde 5. — Eczane açmak isteyen bir eczacı istida ile Hükümet tabipliği, Sağlık ve Sosyal Yardım Müdürlüğü veya Sağlık ve Sosyal Yardım Vekâletine müracaat eder. İstidasına :

- Tasdikli nüfus kâkısı sureti,
- Tasdikli diploma sureti,
- Hâl tercümesi,

- d) Mahkûmiyeti bulunmadığına dair adli ve sika,
 e) Sanatını yapmasına mâni olacak derecede iki gözünün rüyetten mahrumiyeti bulunmadığına dair rapor,
 f) Dört aded fotoğraf.
 ilştirir.

Bir eczaneyi devren satınalmak da aynı şekilde hareket etmeyi icabettirir.

Mevcut eczanesini başka bir yere nakletmek isteyen eczane sahipleri için adı geçen makamlara bir istida ile müracaat etmekle iktifa olunur.

Bütün bu müracaatlara formalite tamam ise Sağlık ve Sosyal Yardım Vekâletince en geç 30 gün içerisinde ruhsat verilir.

REİS — Komisyonun mütalâası nedir?

SÖZCÜ NUSRET KIRIŞCIOĞLU (Çanak-kale) — Metinde ısrar ediyoruz.

SUDİ MIHÇIOĞLU (Manisa) — Muhterem arkadaşlar, komisyon sözcüsü maddelerin aynen kabulü üzerinde ısrar etmektedir. Halbuki Yüksek Meclisinizden birçok kanunlar çıkmaktadır. Kanunların tedvininde bir sisteme bir usule bağlı olmak asıdır. Bendeniz kanunun ruhuna asla dokunmamaktayım. Binaenaleyh bir evvel yazılması lâzımgelenin ikinci olarak yazılmaması icabedeceğine işaret ederek değıştirge vermekteyim. Komisyon mütemadiyen kanaatinde ısrar etmektedir. Çok rica ederim. Büyük Millet Meclisinden çıkan kanunlar bu tarzda birbirini nâkız ifadelerle çıktığı takdirde yarın Yüksek Meclisiniz bu kanunu yeni bir teklifle değıştirmek yoluna kidecektir. Bendeniz bu bakımdan yani buna lüzum görülmemesi ve bu meslek mensubu insanların ıstıraplarını aksettirmek bakımından teklifler yapmış bulunuyorum, Meclisten kabulünü rica ediyorum.

SÖZCÜ NUSRET KIRIŞCIOĞLU (Çanak-kale) — Efendim, bu kanunun birinci müzakeresi sırasında uzun tartışmalar oldu ve Yüksek Meclis bir yere geldi ve onu kabul etti. Komisyon, Meclisin kabul ettiği bir husus hakkında, böyle cüzi bir ehemmiyeti haiz diye bizzat kendilerinin de işaret ettikleri, tadilleri kabul edememektedir. Bu bakımdan fikrimizi haklı ve bizi tenkid ettikleri noktalardan da kendilerini haksız görüyoruz. Tekrar ediyorum. Maalesef takrire iştirak edemiyoruz.

REİS — Beşinci madde hakkındaki değıştir-

geyi oyunuz sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... reddedilmiştir.

Maddeyi aynen oyunuz sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 6. — Eczacılar aşağıdaki hallerde sanatlarını icradan menedilerek kendilerine verilmiş olan ruhsatnameler Sağlık ve Sosyal Yardım Vekâletince daimî olarak geri alınır :

A) Ruhsatname almak için ibraz edilen evrakın hilâfı hakikat olduğu ve bidayeten eczacılığa mâni bir halin bulunduğu resmen tahakkuk ederse;

B) 4 ncü maddedeki haller vukubulursa.

REİS — Madde hakkında değıştirge yoktur. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 7. — Bir eczacı almış olduğu müsadeden sarfınazar eder veya iflâsına yahut hacrine hükmolunur veya vefat eylerse ruhsatname sâkit olur.

REİS — Değıştirge yoktur. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 8. — Vefat eden veya hacredilen veya meslek ve sanatının icrasından mütevellit devamlı mâlûliyeteye duçar olan bir eczane sahibinin karısı veya kocası veya küçük çocukları varsa eczanesinin bunlar hesabına bir mesul müdürün idaresi altında işletilmesine Sağlık ve Sosyal Yardım Vekâletince ruhsat verilir. Bu suretle verilecek ruhsatnamelerden Harçlar Kanununa göre harç alınır.

REİS — Madde ile alâkalı değıştirge vardır okutuyorum.

Yüksek Reisliğe

8 nci maddenin aşağıda yazılı şekilde değıştirilmesini arz ve teklif ederim.

Manisa

Sudî Mihçioğlu

Madde 8. — Vefat eden veya hacredilen veya meslek ve sanatını icra ederken muvakkat ve devamlı bir hastalık ve mâlûliyeteye duçar olan bir eczane sahibinin eczanesinin bir mesul müdürün idaresi altında işletilmesine Sağlık ve Sosyal Yardım Vekâletince ruhsat verilir.

SUDİ MIHÇIOĞLU (Manisa) — Muhterem arkadaşlar, kanun metninden anlaşıldığı üzere, esasen ruhsatname alınırken harcı verilmiş bir eczanesinin mesul müdürü hastalanıyor veyahut

mesul müdür hastalanmakla beraber üç ay, dört ay ayrılıyor. Bu vaziyette yerine bir mesul müdür ikame edecek, bu ikame edeceği mesul müdür için dahi «harçlar kanununa göre yeniden harç alınır» diyor. Bu demektir ki, eczanelerin şu veya bu mazeret dolayısıyla bir mesul müdür tarafından idare edilmesi istenirse yeniden bir harç vermeye mahkûm edilecektir. Takdim ettiğim değiştirmede bu cihet, yani yeni baştan harç alınması hükmünü çıkartıyorum. Komisyon iltihak ederse, kabulünü rica ediyorum.

REİS — Komisyon sözcüsü.

SÖZCÜ NUSRET KİRİŞÇİOĞLU (Çanak-kale) — Efendim, maalesef bu teklife de iştirak edemiyoruz. Bu, zannediyorum ki arkadaşımızın kabule şayan takrirler vermemesinden ileri gelmektedir.

Maddede kendilerinin yapmak istedikleri değişiklikler ile anlattıkları aynı değildir. «Ruh-satnamelerden Harç Kanununa göre harç alınır» şeklinde maddenin son cümlesinde bulunan kayıt ise ve mazeret hastalık hallerine ait bir kayıt değildir. Eczacının hastalanması hali için kanunun 35 ne maddesinde, sarahat vardır. Orada harç mevzuu yoktur. Kendileri bu değişiklik teklifini eczanelerin mesul müdür tarafından, her hangi bir şahıs namına idaresini temin maksadiyle vermektedirler, önerge ile izah bir birine uygun değildir, dikkatinizi celbederim. İştirak etmemeliğimiz sebebi de budur.

Ancak, maddede «veya küçük çocuklar» tâbiri var. Çocuklar hakkındaki hüküm 9 ncu maddede mevcut bulunduğu için cümledeki «Küçük» kelimesinin çıkarılması icabetmektedir. Sadece «Küçük» kelimesinin çıkarılması suretiyle maddenin aynen kabulünü arz ve iştirah ediyorum.

REİS — Sudi Mihçioğlu.

SUDİ MIHÇİOĞLU (Manisa) — Çok muhterem arkadaşlarım, 8 ne madde gayet sarıhtır. Komisyonun maddesinin bir kere okutulmasını ve benim teklifimin bir kere daha dinlenilmesini Yüksek Riyasetin temin buyurmasını rica ediyorum.

REİS — Değiştirgeyi tekrar okuyoruz efendim.

(Değiştirge tekrar okundu)

REİS — 8 ne maddeyi tekrar okuyoruz efendim.

(8 ne madde tekrar okundu.)

KEMAL ÖZÇOBAN (Afyon Karahisar) — Söz istiyorum.

REİS — Kemal bey, yalnız takrir sahibi ile komisyon müzakereye iştirak ederler. İkinci görüşmedir.

SÖZCÜ NUSRET KİRİŞÇİOĞLU (Çanak-kale) — Komisyonumuz iştirak etmiyor.

REİS — Komisyon iştirak etmemektedir.

Değiştirgenin dikkate alınıp alınmaması hususunu oyunza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Değiştirge reddolunmuştur. (Hayır, hayır sesleri) Rica ederim, müsaade buyurun efendim. (Sayılıns sesleri)

8 ne maddeyi komisyonun değiştirdiği şekilde, yani (küçük) kelimesinin tayyile oyunza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 9. — A) Bir eczanelerin mesul müdür tarafından maheur namına idare edilmesi haeredilen eczacı hakkındaki hükmün ref'ine veya kendisinin vefatına;

B) Sanatın icerasından mütevellit mülkiyet dolayısıyla bir eczanelerin mesul müdür tarafından idaresi mülül eczacının ölümüne;

C) Ölen bir eczacının karısı veya kocası veya çocukları namına mesul müdür tarafından idaresi bunların ölümüne;

Kadar devam eder.

REİS — Madde ile ilgili değiştirge vardır, okutuyorum.

Yüksek Başkanlığa

9 ncu maddenin C fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederim :

C) Ölen bir eczacının karısı veya kocası veya çocukları namına mesul müdür tarafından idaresi (5) seneyi geçemez.

Şu kadar ki; ölen eczacının çocuğu bu müddetin hitamında reşit değilse reşit oluncaya ve eczacı mektebine veya fakülteye girdiği takdirde bu tahsili bitirinceye kadar devam eder.

Samsun Mebusu
Tevfik İleri

REİS — Tevfik İleri.

TEVFİK İLERİ (Samsun) — Esas itibariyle her hangi bir sermayedarın bir eczane açmasını ve bir mesul müdür tarafından idare edilmesini kabul etmedik. Şimdi görüşülen mad-

de aynen kabul edildiği takdirde ölen bir eczacının karısı ve çocukları elinde kalan eczanenin bir mesul müdür tarafından idare edilmesi kabul edilmiş oluyor. Bu takdirde bilfarz ölen eczacının 3, 4 veya 5 yaşında bir çocuğu varsa 50 - 60 sene bu eczanenin mesul müdürler tarafından idaresi imkân altına giriyor. Halbuki bu, demin arzedilen esas fikre pek muvafık görülüyor. O halde hem asıl prensibi bozmamak, hem ölen eczacının karısını, çocuğunu himaye bakımından beş senelik bir müddeti kabul etmek ve fakat çocuğu varsa ve bu beş senenin hitamında çocuk reşit olmuyorsa, ölene kadar ve eczacı mektebine girdiği müddetten mektebi ikmal edene kadar bu müddetin uzatılması her iki bakımdan da tatminkâr olacaktır. Bu itibarla maddenin bu şekilde kabul edilmesini rica ederim.

REİS — Komisyon Sözcüsü.

SÖZCÜ NUSRET KİRİŞÇİOĞLU (Çanak-kale) — Muhterem arkadaşlar, bugünkü mevzuat da Sayın İleri'nin ifade ettiği şekildedir. Komisyonumuz takrire aynen iştirak etmektedir.

REİS — Komisyon Sözcüsü iştirak ettiği takrirle maddenin ne tarzda ifade edilmesini gerektiğini izah edecektir.

SÖZCÜ NUSRET KİRİŞÇİOĞLU (Çanak-kale) — Madde şu şekilde oluyor :

MADDE 9. — A) Bir eczanenin mesul müdür tarafından mahcur namına idare edilmesi, hacredilen eczacı hakkındaki hükmün ref'ine veya kendisinin vefatına;

B) Sanatın icrasından mütevellit mesuliyet dolayısıyla bir eczanenin mesul müdür tarafından idaresi mâlûl eczacının ölümüne;

Kadar devam eder.

Ölen bir eczacının karısı veya kocası veya çocukları namına mesul müdür tarafından idaresi 5 seneyi geçemez.

Şu kadar ki, ölen eczacının çocuğu bu müddetin hitamında reşit değilse reşit oluncaya ve Eczacı Mektebine veya fakültesine girdiği takdirde bu tahsili bitirinceye kadar devam eder.

REİS — Değiştirge komisyon tarafından filhal kabul edilmiş bulunuyor. Maddeyi Komisyon Sözcüsünün şimdi okuduğu şekilde ka-

bul edenler ... Etmeyenler ... Madde, Komisyon Sözcüsünün okuduğu şekilde kabul edilmiştir.

MADDE 10. — Vefat eden eczacının vârisleri arasında, karı, koca veya çocuk yoksa eczane bunların haricindeki mirasçılar tarafından nihayet bir sene zarfında tasfiye edilir.

Bu müddet içinde eczanenin bir mesul müdürle idaresi mecburidir.

REİS — Madde ile alâkahlı değiştirge vardır :

Yüksek Reisliğe

10 neu maddenin son fıkrasının kaldırılmasını ve kanuna aşağıdaki yazılı fıkranın eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Balıkesir Manisa
Müfit Erkuyumcu S. Mihçioğlu

Şayet müessese lâboratuvarı, kimyevi ecza fabrikası veya depo ise bu müesseselerin mesul müdürleri tarafından idaresi Sağlık ve Sosyal Yardım Vekâletinin teklifi ile Yüksek Sağlık Şûrasının kararıyle mümkündür.

MÜFİT ERKUYUMCU (Balıkesir) — Muhterem arkadaşlar, bu maddede bir mecburiyet hükmü vardır. Mesul müdürle idare etmek mecburiyeti mevcuttur. Halbuki bu kanunun 44 neu maddesi ile bu kanunda yazılı olan yasalara, mecburiyetlere muhalif hareket edenlere kanunda ayrıca bir ceza gösterilmediği takdirde ,yedi günden iki aya kadar ceza verip edilmektedir. Farz buyurun ki, bir eczacı öldü, reşit olmıyan iki üç yaşındaki çocukları ile dul karısı kaldı. Bunlar hemen bir mesul müdür tâyin edemediler ve bir senë müddetle eczane kapalı kaldı. Bu hükme göre neticede, ruhsatnamenin istirdadı ve eczanenin kapatılması lâzımgelsecektir. Ve karısı ile reşit olmıyan küçük çocuklarının bir mesul müdür tâyin edememeleri ,onların yedi günden iki aya kadar hapis cezasına mâruz kalmalarını icabettirecektir.

Zannediyorum ki, komisyon burada lâyıki ile tetkikat yapmamıştır. Buradaki mecburiyet hükmünün kaldırılması adalet ve hakkaniyet kaidelerine uygundur. Bu aynı zamanda hiçbir kusuru olmıyan küçük çocuklar ve ölenin karısı gibi zavallı insanların da ceza tehdidi altında olmalarına mâni olur. Bu itibarla öner-

gemizin nazarı itibara alınmasını arz ve rica ederiz.

REİS — Sudi Mihçioğlu.

SUDİ MIHÇIOĞLU (Manisa) — Efendim, bu önerge iki fikri ifade etmektedir. Birisini Müfit Erkuyumeu izah buyurdular

İkincisi memleketimizde henüz ecza fabrikaları yoktur, lâboratuvarlar yoktur; birçok ilaçları hariçten ithal etmek zaruretindeyiz. Eğer bu memlekette bir ecza fabrikası vücuda getirilirse, bir lâboratuvar müstahzar ecza satacak olursa müstahzar ilaç satmak gibi bir yol temin edilmiş olur. Bunun sahibi öldüğü takdirde bu lâboratuvarın, bu ecza fabrikasının satılıp dağılmasını memleket menfaatleri yönünden mütalâa ederek bu gibi müesseselerin mesul müdürle ve üç-dört tane eczacı ve doktorla hayatiyetini temin etmek maksadiyle bunların tasfiyesi yoluna gidilmemesini temenni ettik. Bunu Yüksek Meclisin yüksek takdirlerine arz ediyorum. Bu, memleketin iktisadi bünyesi için olduğu kadar, sağlık bünyesi için de çok ehemmiyetlidir. Komisyonun da buna itiraz edeceğini tahmin etmemekteyiz. Komisyonun hazırladığı maddenin son fıkrasına göre bir eczane-nin sahibi ölüyor veya hasta oluyor, eczanesi-nin mesul müdür tarafından idare edileceği ifade olunuyor; ana, baba, karı, koca, çocuktan başka bir de mesul müdür tanınmıyor. Mesul müdür bulunmazsa eczane Hükümet tarafından kapatılıyor. Mesul müdür bulunamıyor, bulamadınız diye eczane kapatılıyor, eczacının çoluk çocuğu zaruret içinde kalıyor. Bu bakımdan teklifin kabulünü rica ediyoruz.

REİS — Komisyon sözcüsü buyurun.

Oylarını kullanmıyanlar varsa lütfen kullanınsınlar.

SÖZCÜ NUSRET KIRIŞCIOĞLU (Çanak-kale) — Meseleyi bir de şöylece tetkik edelim. Farzedelim ki teklif sahibi arkadaşlarımızın iddiaları veçhile bu kanunun 10 neu maddesinin son fıkrası çıkarılsın yani «Bu müddet içinde eczane-nin bir mesul müdürle idaresi mecburidir» kaydı çıkarılmış olacaktır. Eczane-nin intikal ettiği şahıslar eczacı değildir. Eczacının başında mesul müdür de yoktur. İlâcı kim verecektir? (kapar sesleri). Bu fıkrada kapatmaya mâni bir hüküm yoktur. Bir mesul müdürle «idaresi» mecburidir. Yani eczane açık kaldığı takdirde

mesul müdürle idare edilecektir. Meselâ iki ya-sındaki bir çocuğun mesul müdür de olmadan bir eczane-yi idare etmesini Yüksek Meclis de tas-vip etmez, sanırım. Bunun için bu takrime ilti-hak etmiyoruz.

REİS — Müfit Erkuyumeu.

MÜFİT ERKUYUMCU (Bahkesir) — Muhterem arkadaşlar, eczane mesul müdür tâyin edil-memesi halinde kapalı kalır, eczane-nin kapalı kalmasından dolayı şu şekle göre kanun bir de ecza vermektedir. Bu vaziyetin adaletle kabili telif bir tarafı yoktur. Kırk dördüncü maddede gayet sarih bir hüküm vardır, müsaade ederseniz okuyayım: (Bu kanunda yazılı yasaklara ve mecburiyetlere riayet etmeyenler 7 günden iki aya kadar hapis cezası ile cezalandırılırlar) de-niyor. Yine 10 neu maddenin son fıkrasında da aynen şöyle denilmektedir: (Bu müddet içinde eczane-nin bir mesul müdürle idaresi mecbu-ridir) deniliyor. Anlamıyorum, bu vaziyet kar-şısında kabul edilmemeyi. Bunda biz gayet hak-lıyız. Bu talebimiz kabul edilmezse büyük haksız-lığa mâruz kalınabilir. Bu, böyle çıktığı tak-dirde küçük çocukların, kadının hapishaneyeye gitmesi neticesini doğurur. Binaenaleyh komis-yondan tekrar rica ediyorum bu işi tezekkür etsin.

REİS — Komisyon sözcüsü.

SÖZCÜ NUSRET KIRIŞCIOĞLU (Çanak-kale) — Efendim, şimdiki mütalâam, bir az ev-vel söylediklerimin kısmen tekrarından ibaret olacaktır. Çünkü iddia sahipleri de daha evvel söylediklerini tekrar ettiler.

Madde eczane açık bulunduğu takdirde mesul müdürle idaresi mecburiyetini tahmil etmektedir. Eczane-nin kapatılması halinde ceza mev-zubahis değildir. Eczacının vârisi bulunan iki ya-sındaki bir çocuğun mesuliyeti altında kalfaların kullanılması suretiyle bir eczane idaresi, mümkün müdür? Buna hiç kimse razı olmaz zan-nediyorum. Tekrar ediyorum, bu fıkra, sadece eczane-nin açık bırakıldığı hallere munhasırdır. Eczane kapatıldığı ve işletilmediği takdirde bir ceza bahismevzuu olmadığı gibi, madde eczane-nin kapatılmasına mâni bir hükmü de ihtiva et-mektedir. Bu fıkra da maksadı temin eder kana-atindeyiz.

SUDİ MIHÇIOĞLU (Manisa) — Muhterem arkadaşlar; ya bizim hukuki mütalâamız nok-

sandır, yahut sözcü arkadaşımız, bizim iddiamızı, anlamamakta ısrar ediyorlar.

Fıkra sarıhtır. İçimizde bu kadar hukukçu arkadaş var. Fakat, tasarının ikinci müzakeresi olduğu için, burada, konuşmıyorlar. Ben, hukukçu arkadaşların birer birer fikirlerini alarak bu maddeyi tedvin ettim.

Bir eczane sahibi ölüyor. Vârisleri, bir mesul müdür bularak, eczaneyi idare ettiriyor. Mesul müdür bulunmadığı takdirde eczane kapanıyor. Bulduğu takdirde açılıyor. Bu suretle formalite tekemmül ediyor. Eğer bir sene içinde müdiri mesul bulamazsa, müdiri mesul tarafından idare ettirmek imkânını bulamazsa vâris iki ay hapis cezasıyla tecziye ediliyor.

Bir eczane sahibi ölmüştür, eczane kapanmıştır. Kanun, ona bir hak tanıyor; müdiri mesul bulursa eczane açılacaktır. Müdiri mesul olmayınca, şu halde bu mecburiyete riayet etmeyen vârisler yani sahipleri 7 günden iki aya kadar hapsedilirler deniyor. Metin de aynı şekildedir. Ya metni tashih etsinler, ki biz buna itiraz etmiyoruz. Yalnız bir sene zarfında müdiri mesul bulmak gibi bir külfeti yüklememek lâzımdır. Bulamazsa ne yapsın, eczacı mı imal etsin. Müdiri mesul bulursa, koyacaktır. Bulmazsa, elbette eczaneyi satacaktır. Eczanelerin kapalı kalması doğru değildir. Çünkü ilaçlar bakım ister, temizlenmek ister. Sonra, ilaçlar, Hükümet tabibi tarafından zaman zaman kontrol edilmek ihtiyacındadır. Eczanesi olmayan yerlerde bir eczaneyi Hükümet tabibi, halkın sıhhati namına açar ve memleketin sağlık ihtiyacını temin edebilir. Umumi hükümler böyle emretmektedir. Halbuki bu kanuna göre kazara mesul müdürü olmayan bir eczaneyi memleketin sağlık ihtiyacı için açmak zaruretinde kalan eczane sahipleri iki ay hapse mahkûm olacaktır.

REİS — Komisyonun bir sözü var mı?

KOMİSYON SÖZCÜSÜ NUSRET KIRIŞCIOĞLU (Çanakkale) — Efendim, zorlamak suretiyle esasen maddenin mânâsında mündemiğ bir keyfiyeti tekrar bir kayıt ilâvesiyle teyidtmeye lüzum görülürse (bu müddet içinde eczanenin kapatılmaması halinde; müdürü mesul ile idaresi mecburidir.) diyelim. Ama maddenin yazılışında bu mâna mündemiğdir. Bir insar eczanesini kapatırsa ona niye kapıyor-sun denemez. 5 ne maddede sarahat var. Bu da

nihayet bir istida ile bildirmekten ibaret bir mecburiyettir.

SUDİ MIHÇIOĞLU (Manisa) — İkinci fıkrâ hakkındaki teklifime, cevap vermediniz.

KOMİSYON SÖZCÜSÜ NUSRET KIRIŞCIOĞLU (Çanakkale) — Bunu da umumi hükümler ve bundan evvelki maddeler halletmiştir. Meclisin kabul ettiği prensiplere de aykırı düşmektedir. Bu bakımlardan teklifi kabul etmiyoruz.

REİS — Müfit Erkuyumcu ve Sudi Mihçioğlu'nun bu madde ile alâkalı değıştirgelerine komisyon iştirak etmemektedir. Değıştirgenin dikkate alınıp alınmaması hususunu reynize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Değıştirge reddedilmiştir.

Onuncu maddeyi aynen reynize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Açık oya arzedilen tasarıya oy vermeyen var mı? Oy toplama muamelesi bitmiştir.

MADDE 11. — Bir eczaneyi devir veya satınalan kimse eczane açmak için bu kanunda yazılı şartları haiz olduğu takdirde, namna ruhsatname verilir.

Bu satışlar Hükümet tabibinin huzuriyle ve noterlikçe yapılır.

REİS — Madde hakkında değıştirge yoktur. Maddeyi reynize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 12. — Devredilen veya satılan bir eczanede bulunan uyuşturucu maddelerin satış ve devir muamelesinin mahallin en yüksek sağlık âmirine bildirilmesi ve istenilen malûmatın verilmesi mecburidir.

REİS — Değıştirge yoktur. Maddeyi reynize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

MADDE 13. — Bir eczacı eczanesini kapatmak veya nakletmek veya eczanesinin unvanını değıştirmek isterse tek eczaneli yerlerde üç ay, daha fazla eczaneli yerlerde bir ay evvel mahallin en yüksek sağlık âmirine haber vermeye mecburdur.

REİS — Madde hakkında komisyonun mü-talâası vardır. Buyurun.

SÖZCÜ NUSRET KIRIŞCIOĞLU (Çanakkale) — Efendim; bu maddede ikinci satırın

ortasından başlayan (tek eczaneli yerlerde üç ay, daha fazla eczaneli yerlerde) kaydının çıkarılmasını istiyoruz. Her iki hal için bir tek müddetin kabul edilmesini muvafık bulmaktayız. (Bir eczacı eczanesini kapatmak veya nakletmek veya eczanesinin unvanını değiştirmek isterse bir ay evvel mahallin en yüksek sağlık âmirine haber vermeye mecburdur.) şeklinde olmasını istiyoruz. Arzettiğim kaydın çıkarılması sebebi ise, birinci müzakere esnasında altıncı maddenin metinden tayyının bir neticesidir.

REİS — 13 ncü maddeyi, komisyonun bu tashihi ile oyunza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 14. — Aşağıdaki bentlerde gösterilen hususi eczanelerle ecza dolaplarının açılmasına mahallin Sağlık ve Sosyal Yardım müdürlüğü tarafından usulü dairesinde müsaade verilir ve keyfiyet Vekâlete bildirilir :

A) İçindeki hastalara ilâç vermiye mahsus hastane ve buna benzer müesseselerin eczaneleri;

B) Yalnız fakirlere parasız ilâç verip hiçbir suretle para karşılığı reçete ile ilâç imal etmiyen belediye ve hayır cemiyetlerinin eczaneleri;

C) Eczane bulunmıyan yerlerde (resmî veya serbest) eczacılar bulunmadığı takdirde, resmî veya serbest tabiplerin veya kendi şubeleri dâhilinde ilâç veren veterinerlerin ecza dolapları;

D) Eczanesi bulunan kasaba ve merkezlerden 10 kilometre uzak olup da müstahdemlerine ilâç verilmesine lüzum görülen ziraat işletmeleri veya çiftlik veya sanayi müesseseleri ve nümasili teşekküllerin sahiplerinin ecza dolapları.

(A) ve (B) bentlerinde yazılı hususi eczanelerin bir diplomalı mesul müdür eczacının idaresinde bulunması şarttır. Bu takdirde mesul müdürlere ait müsaade veya ruhsatname Sağlık ve Sosyal Yardım Vekâletince verilir.

(D) bendinde yazılı çiftlik ve müesseselerde ecza dolabının açılması ,ancak o mahallerde ecza dolabının mesuliyetini deruhde edecek bir eczacı veya tabibin bulunmasına bağlıdır.

REİS — Komisyon Sözcüsü.

SÖZCÜ NUSRET KIRIŞCIOĞLU (Çanakka-
le) — Efendim, maddenin (D) bendinde üçüncü kelime olarak «kasaba ve...» kelimesinin çıkarılması icabetmektedir. Çünkü, eczanelerin bulunduğu merkez her hangi bir yer olabilir. Bu takdirde (D) bendi şu şekilde olacak : «Eczanesi bulunan merkezlerden 10 kilometre uzak olup da... v.s.» bu şekilde devam edecek. «Kasaba ve...» kelimesi zaittir. Çıkarılmasını ve maddenin böylece reye konmasını arz ediyorum efendim.

REİS — Madde üzerinde değiştirge yoktur. Komisyon Sözcüsünün tashihi suretiyle maddeyi oyunza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 15. — Serbest eczane bulunmıyan yerlerde bu kanunla gösterilen umumi hükümlere tevfikan mesul müdür bulundurmak şartıyla belediye ve özel idareler eczane açabilirler.

REİS — Değiştirge yoktur ,maddeyi kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 16. — 14 ncü maddenin (C) bendindeki ecza dolapları ile 15 nci maddede yazılı eczaneler hakkında verilen müsaade bu mahallerde bir serbest eczanelerin açılması halinde kendiliğinden hükümsüz kalır ve eczane kapatılır.

Resmî ve Devlete bağlı teşekküllere ait eczaneler ,bu mahallerde serbest eczacı bulunmadığı takdirde bedeli mukabilinde halka ilâç satmaya veya tertip etmiye mezundur.

REİS — Komisyon Sözcüsü.

SÖZCÜ NUSRET KIRIŞCIOĞLU (Çanakka-
le) — Efendim, maddenin üçüncü satırında «Eczane» kelimesinden sonra «veya eczane dolabı» kelimesinin ilâve edilmesi,

Ve beşinci satırdaki «Eczacı» şeklinde ifade edilen kelimenin «Eczane» olarak değiştirilmesi icabetmektedir.

Maddenin bu şekilde reye konulmasını rica ederim.

MADDE 16. — 14 ncü maddenin (C) bendindeki ecza dolapları ile 15 nci maddede yazılı eczaneler hakkında verilen müsaade bu mahallerde bir serbest eczanelerin açılması halinde kendiliğinden hükümsüz kalır, ecza dolabı, ve eczane kapatılır.

Resmî ve Devlete bağlı teşekküllere ait ec-

zaneler bu mahallerde serbest eczane bulunmadığı takdirde bedeli mukabilinde halka ilâç satmaya veya tertip etmeye mezdur.

REİS — Madde ile alâkalı değiştirge yoktur. Komisyon Sözcüsünün tashihinden sonra okunan şekilde maddeyi reyinize arz ediyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 17. — Memur veya asker olan kimse eczane açamaz ve bir eczanenin mesul müdürlüğünü yapamaz.

Ancak tek eczaneli yerlerdeki eczanelere üç ayı tecavüz etmeyen nezareti bu kayıttan müstesnadır.

Bir eczane sahibi olup da askerlik hizmetini yapmak üzere silâh altına dâvet edilen veya mebus veya belediye reisi secilen eczacılar bu vazifeleri devam ettiği müddetçe eczanelerini bir mesul müdür marifetiyle idare edebilirler.

REİS — Değiştirge yok. Maddeyi oyunuza arz ediyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 18. — Bir eczacının birden fazla eczane açması veya mesul müdürlüğünü üzerine alması yasaktır.

REİS — Değiştirge vardır.

Yüksek Reisliğe

Görüşülmekte bulunan Eczacı ve Eczane Kanununun 18 nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Erzurum
Sabri Erduman

Madde 18. — Bir eczacının birden fazla eczane açması veya mesul müdürlüğünü üzerine alması yasaktır. Ancak nüfusu 100 binden aşağı, taşrada vilâyete bağlı kaza ve nahiyelerde şube açabilir.

REİS — Buyurun.

SABRİ ERDUMAN (Erzurum) — Efendim, 18 nci maddede bir eczacının ancak bir eczane açabileceği kaydı vardır. Birçok vilâyet ve kazalarımız vardır ki, nüfusları hakikaten çok azdır, hattâ iki bini zor geçen kazalarımız vardır. Nüfusu yüz binden aşağı olan vilâyetlere bağlı kaza ve nahiyelerde birer şube açmak üzere o vilâyetin eczacılarına bu salâhiyeti verirsek o zaman küçük kaza ve nahiyeler de birer şubeye kavuşmuş olacaklardır. Ve dolayısıyla vatandaş kendi ayağın-

da ilâcını temin etmiş olacaktır. Yoksa kaza ve nahiyelerimizin büyük bir nüfus sahibi olup da bir eczaneye kavuşması çok zamana muhtaçtır. İştirhamım bu değiştirgenin kabulüdür.

SÖZCÜ NUSRET KİRİŞCİOğLU (Çanak-kale) — Muhterem arkadaşlar, gayet iyi hatırlarsınız; bu madde birinci müzakerede arız ve amik tetkik edildi. Neticede Yüksek Heyetiniz metne muhalif takrirleri reddederek maddeyi bu şekilde kabul etmiştir. Eğer gaye kazalarda bir eczane açmayı temin ise, mesul müdür bulunduktan sonra bu cihet kanunla esasen teminat altında demektir. Çünkü biz özel idare ve belediyelere eczane açmak salâhiyetini veriyoruz. Bu hakkı bir de sermayedara verip diğer eczaneleri mutazarrır etmeye mahal yoktur. Belediye ve özel idareler yapsınlar. Bu itibarla teklife iştirak etmemekteyiz.

ŞEVKET MOCAN (Tekirdağ) — 76 kişi var nasıl reye koyuyorsunuz, Reis Bey .

REİS — Müsaade buyurunuz, tüzük hükümleri sarihdir ve ekseriyet vardır.

Değiştirgeye komisyon iştirak etmemektedir. Değiştirgeyi ova arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Reddedilmiştir.

Maddeyi avnen kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 19. — Bir eczane sahibi eczanesi dışında ilâç tertip edemeyeceği ve mesleki dışında bizzat ticaret yapamayacağı gibi öğretmenlikten ve secimle elde edilen vazifelerden başka bir iş de kabul edemez.

REİS — Madde ile ilgili değiştirgeler vardır. Okuyoruz.

Yüksek Reisliğe

19 ncu maddenin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Seyhan
R. Güçlü

Madde 19. — Eczaneler dışında reçete ihzar edilemez ve ilâç yapılamaz. Eczane sahip ve mesul müdürleri mesleki vazifelerine mâni olmak şartıyla her nevi ticaret yapabilirler.

Yüksek Reisliğe

19 ncu maddenin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Niğde
F. Ecer

Manisa
S. Mihçioğlu

Madde 19. — Bir eczane sahibi eczanesi dışında ilâç tertip eyliyemez ve öğretmenlikten seçimle elde edilen vazifelerden başka bir iş de kabul edemez.

REİS — Reşad Güçlü.

REŞAD GÜÇLÜ (Seyhan) — Muhterem arkadaşlarım, bir kanun tasarısını hazırlarken evvelâ bağlı bulunacağımız prensipleri tesbit ve kendimizi onunla bağlı hissetmediğimiz için maddelerin tedvini sırasında birçok tezatlarla düşüyoruz. Eczacılar Kanununun 19 ncu maddesi bilhassa bunun güzel bir misalidir. Malûmunuz, bugün dünyada mevcut iki sistem vardır. Birisi tahdit, diğeri serbesti sistemi. Biz tahdit sisteminden kalkıp serbesti sistemine geçiyoruz.

Bakın arkadaşlarım, biraz evvel 17 nci madde ile, memur veya asker olan kimse eczane açamaz, dedik. Şimdi muallim olursa açabilir diyoruz. Memurdur öğretmen. Öğretmen olursa açar da mektep müdürü açamaz mı? Yok bir hükmü.

Sonra arkadaşlar, her nimet bir külfet mukabilidir. Biz tahdidi kaldırdığımız zaman eczacıdan birçok şeyler istiyoruz. Şu ilâçları bulunduracaksın, şunları satacaksın, şunları satmayacaksın, dedik. Şu şu şu vasıfları haiz olan her kes eczane açabilir dedik. Ne mesafe, ne miktar, ne de nüfus mefhumunu tanıdık. Yine eczacıları bağlamak istiyoruz. Evet bağlyalım eczacıları, fakat halkın sıhhati bakımından bağlyalım. Bir eczacının eczanesinde röntgen filmi satması mahzurlu değil de fotoğraf filmi satması mı mahzurludur?. Niçin ticaret yapmasına mâni oluyoruz? Ben, eczacı olmadığım halde tıpkı eczacı gibi eczane malzemesini bal gibi satıyorum, fakat eczacı ruj satıyor, röntgen filmi satıyor ama fotoğraf filmi satamıyor. Bu objektif olarak düşünmek lâzımdır. Şu olmasın, bu olmasın diye değil. Bundan başka tahdit sistemini kaldırıp serbest sisteme gittiğimize göre; eczacı vazifesine mâni olmayacak şekilde, her türlü ticareti yapsın. Meselâ ticaret odasına kaydedilerek, sermayesiyle pamuk ticareti yapmasında hiçbir mahzur yoktur. Ve bunun kabulünü rica ediyorum.

REİS — Komisyonun değiştirge üzerinde mütalâası var mı? Komisyon sözcüsü buyurun.

SÖZCÜ NUSRET KIRIŞCIOĞLU (Çanak-kale) — Bu maddelerin her hangi birinde kabul edilen prensiplerden hiçbir inhiraf yoktur. Bu kanunun tamamını bir prensipsizlikle itham etmek de caiz olmasa gerektir. Reşad Güçlü arkadaşımız bundan evvelki celselere her halde gelmemiş olacaktı, zannediyorum, Bulunmadılar onun için bilmiyorlar. Birinci müzakeres sırasında uzun uzun her fikir münakaşa edildi. Yüksek Meclis bu prensibe vardı. Her maddeye de varmış olduğu bu prensip bakımından inceledik. Ona göre bu maddeleri tesbit ettik. Kendisi neden röntgen filmi satsın da fotoğraf filmi satmasın, diyorlar. Kendileri en müstesna bir misali aldılar. Ben de bir misal verir ve meselâ kömür de satabilir, derim. Hidayet Aydiner arkadaşımızın ifade ettiği gibi.

Bu kanunun diğer bir maddesinde...

VACİD ASENA (Balıkesir) — Zerzevat da satar mı?

SÖZCÜ NUSRET KIRIŞCIOĞLU (Devamla) — Takrir kabul edilirse satar. Bu kanunun diğer bir maddesinde sıhhi malzemenin satılabileceği hakkında bir hüküm vardır. Eczacının ticaret yapmasının muvafık olmadığı kanaati Yüksek Meclisçe kabul edilmiştir. Bu itibarla önerenin reddini rica ediyorum.

REŞAD GÜÇLÜ (Seyhan) — Sualim cevapsız kaldı. Değiştirgeyi izah ederken mademki röntgen filmi satabiliyor, rüj satıyor neden fotoğraf filmi ve sair malzeme satmasın? diye sordum. Bunlar cevapsız kalmıştır. İzah etmelerini rica edeceğim.

NUSRET KIRIŞCIOĞLU (Devamla) — Macun, sabun, röntgen filmi sıhhi malzemeden mâdüt olduğu için kanunun kabul ettiği prensip ve maddeye göre satılıyor. Bunun dışındaki kalanların satışını serbest bıraktığımız takdirde zerzevat satışına kadar gidecektir.

REŞAD GÜÇLÜ (Seyhan) — Ruj da sıhhi malzemedir.

REİS — Müsaade buyurun.

REŞAD GÜÇLÜ (Devamla) — Bitirdi gidiyor efendim.

REİS — Müsaade buyurun, tekrar sual sormanız için söz vereceğim. Komisyon Sözcüsü buyurun.

SÖZCÜ NUSRET KIRIŞCIOĞLU (Çanak-kale) — Efendim, metinde « sıhhi malzeme » tâbiri kullanılmıştır. Bunların nelerden iba-

ret olduğunu takdir, bu kanunu tatbik edecek makamlara aittir. Buraya sabun, kolonya sıhhi malzemedir, rüj sıhhi malzeme değildir diye komisyon olarak bütün mevcudatı aklımıza getirip de maddeye koymamıza imkân tasavvur edilebilir mi? Bu itibarla komisyonumuz bu tâbir üzerinde ısrar etmekte ve tadada gitmeye taraftar olmamaktadır.

SUDİ MİHÇIOĞLU (Manisa) — Arkadaşlar, öyle görülüyor ki, bütün tavrlerimiz ve tekliflerimiz, sözcünün kendi görüşleri karşısında redde mahkûmdur. Ama bir meslek müntesibi olarak ve tarihe karşı mesuliyetini müdrük bir insan olarak ben de tavrilerimin müdafaasında ısrar edeceğim. Arkadaşlarımın affını istirham ederim.

Eczanelerin serbest bırakılması prensibi Yüksek Meclisçe kabul edilmiş bulunmaktadır. Bunu hürmetle karşılarım. Ancak bu maddenin birinci görüşülmesi yapılırken madde üzerinde durdum.

Takdir buyurursunuz ki, bir kasabada, bir küçük bucakta Eczacı Fakültesinden mezun bir arkadaş eczane açmış, kendisi orada kazanamayacak duruma düşebilir. Matlup olan, o bölgelerde eczaneyi yaşatmak, o bölgelerde eczacıların hizmet görmelerini sağlamaktır. Böyle yerlerde bir vatandaş, meselâ İğdır'ın bilmem ne nahiyesinde bir vatandaş eczane açmış, bu memlekete eczacı olarak hizmet edeceğim, diyor. Fakat eczacılıktan kazanamıyor, ilâç satamıyor. Bu vatandaşın meslekinden para kazanamadığı için eczanesini kapatıp oradan gitmesi mi daha iyi, yoksa o muhitte mesleki ile alâkalı ticaret yaparak kalması mı daha faydalı? Bunun takdirini Yüksek Meclise terkediyorum. Bu tavrimi sırf bu mesleke hizmet etmek için verdim. Yoksa sözcü arkadaşın buyurduğu gibi, eczacı dükkânında ne prasa, ne de ispanak satacaktır. Yine meslekin şerefîyle mütenasip şekilde, vatandaşların sosyal hayatlarının icaplarına uygun öteberi satar. Bu şekilde vatandaşlar zaruri ihtiyaçlarını eczaneden tedarik ettikleri takdirde, eczanenin ne demek olduğunu, ilâcın ne olduğunu, oraya girip çıktıkça öğrenme yoluna giderler. Bendeniz arzettim, müsaadenizle, tekrar edeceğim. Arkadaşlar, eczacılar ideal bir şekilde çalışmaz ve vatandaşın emrine daima hazır olmazsa ve eczane ve ilâç mefhumunun ne olduğu hakkında vatandaşa,

sağlık teşkilâtı ve sağlık memuru ile müştereken telkinde bulunulmazsa, vatandaş sırtmasını geçirmek için, birçok küçük yerlerde olduğu gibi, hâlâ kollarına okunmuş iplik bağlatmak âdetinden kurtulamazlar. Bu bakımdan dahi faydalı olan tavrımızın Yüksek Meclisçe kabulünü istirham ediyoruz.

SÖZCÜ NUSRET KIRIŞCIOĞLU (Çanak-kale) — Muhterem arkadaşlar, her şeyi bütün şümülüyle mütalâa etmek lâzımdır. Arkadaşlarımız beş yerde faydalı olacaktır diye arz ettikleri şey 500 yer için zararlı olabilir. Eğer mesul müdür bulunduracaksa, belediyelere dahi eczane açmak ve ecza dolabı bulundurmamak müsaadesini veriyoruz, eczacının kâr etmeyeceği yerde eczane açacağını kabul etmek muhaldir. Farzımuhal bir eczacı büyük bir fedakârlık göstererek böyle bir eczaneyi açsa bile bir köşeye bir ecza dolabı koyacak, yanında başka maddelerin ticaretiyle uğraşacaktır. Birkaç yer için böyle bir istisna istiyorlar, bunu bütün sathı vatana tesmül edince doğacak mahzurları mütalâa etmiyorlar. Bizim ne komisyon ve ne de şahıs olarak eczacılık ve eczanelerle alâkamız yoktur. Bizim ısrarımızın sebebi, Umumi Heyetçe kabul edilmiş esaslara sadık olarak burada komisyonun kararlarının müdafaasını yapmaktan ibarettir.

REŞAD GÜÇLÜ (Seyhan) — Bir sual soracağım. Komisyon noktai nazarını tasrih etsinler. Rujü sıhhi malzeme sayıyor musunuz?

REİS — Bu sualin cevabını biraz evvel komisyon söylemiş, sıhhi malzemenin nelerden ibaret olduğunu kanunlar tasrih eder, demiştir.

Buyurum Sudi Bey.

SUDİ MİHÇIOĞLU (Manisa) — Muhterem arkadaşlar, sözüye diyeceğim yok. Yalnız şu noktaya işaret edeceğim, bu kanunun bu maddesinde, eczane olmayan yerlerde vekâletin tensibedeceği tüccarlara, bakkalara ilâç sattırmak hakkı tanınmaktadır. Yani bir bakkala, bir manufakturacıya vekâletin tasvibi ile ilâç satma hakkını tanıyan bu kanunla, bir eczacının beri tarafta ticaret yapması hakkı tanınmamaktadır. Bu ciheti burada tebarüz ettirmekle iktifa ediyorum.

SÖZCÜ NUSRET KIRIŞCIOĞLU (Çanak-kale) — Efendim; arkadaşımızın 43 ncü maddede yapılan değişikliği kastedtiğini anlamaktayız. Bi-

zim 43 ncü maddemiz her hangi bir yerde, her hangi bir ilâcın satılmasına cevaz vermeyen bir hükümdür. Birinci müzakerede arkadaşımız, Andre Vahram Bayar olacak zannediyorum, bir takrir vermişler ve bu tekliflerinde dükkânlarda, reçetesiz satılan ilâçların satılmasını istemişlerdi. Bu teklif karşısında, şimdi Sudi Mihçioğlu arkadaşımızın beyan ettikleri gibi, biz de noktai nazarımızı serdettik ve reçetesiz satılan ilâçların lâalettayin bir dükkânda satılmasının birçok mahzurları olduğunu ifade etmiştik. Ezcümle (esasen kârı az olan yerlerde bu kabil reçetesiz satılan ilâçlar ki aşağı yukarı alışverişin % 50 sini teşkil eder, eczanelerden gayrı yerde satılırsa eczane barınmaz bu noktadan arkadaşımızın tekliflerine iştirak etmiyoruz. Ancak aspirin ve saire gibi âni olarak lüzumlu olan bâzı ilâçların Sağlık Bakanlığı tarafından tesbit ve ilân edilmesi ve ancak eczane bulunmayan yerlerde satılması şartıyla komisyon olarak iştirak ediyoruz) dedik. Bunun üzerine bu fıkranın ilâvesine Yüksek Meclis karar verdi yani kararı komisyon vermedi. Bundan tegafül ederek, komisyon olarak bizi itham eylemeleri doğru değildi. Bu ayrı bir maddedir. Bunun mucip sebebi ayrıca münakaşa edilmiştir. İcabında o fıkranın tayyü için takrir verirler. O zaman bu mevzuu konuşabiliriz efendim.

REİS — Değiştirceyi oyunuz arzetmeden tekrar okuyoruz efendim.

(Manisa Mebusu Sudi Mihçioğlu ve Niğde Mebusu Ferit Ecer'in takriri tekrar okundu).

REİS — Sudi Mihçioğlu ve Ferit Ecer'in değiştirgelerine komisyon iştirak etmemektedir.

Değiştirgeyi oyunuz arzediyorum. Dikkate alınmasını kabul edenler... Etmeyenler... Reddedilmiştir.

(Seyhan Mebusu Reşad Güçlü'nün takriri tekrar okundu).

REİS — Komisyon; Resad Güçlü'nün takririne iştirak etmemektedir. Dikkate alınıp alınmamasını oyunuz arzediyorum. Dikkate alınmasını kabul edenler... Etmeyenler... Değiştirge reddedilmiştir.

On dokuzuncu maddeyi oyunuz arzediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

İkinci Bölüm

Eczaneler

MADDE 20. — Eczane binalarının kaç kısmından mürekkep olacağı ve lâboratuvarların vasıf ve şartları ve içerlerinde bulunması lâzımgelen alet ve saire ve eczanelerin dahilî hizmetleri Sağlık ve Sosyal Yardım Vekâletince tâyin ve tesbit olunur.

REİS — Madde ile alâkalı değiştireler vardır, okutuyorum :

Yüksek Başkanlığa

20 nci maddenin aşağıda yazılı şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Manisa

S. Mihçioğlu

Madde 20. — Eczane binalarının kaç kısmından mürekkep olacağı ve lâboratuvarlarının evsaf ve şartları ve içerlerinde bulunması lâzımgelen alet ve saire ile eczanelerin dahilî hizmetleri şehir ve kasabalarda sureti tevzileri Sağlık ve Sosyal Yardım Vekâletince tâyin ve tesbit olunur.

Yüksek Reisliğe

20, 26, 27, 28, 29 ncü maddeler yerine aşağıdaki maddeyi teklif ederiz :

İzmir

Necdet İncekara

Balıkesir

M. Erkuyumeu

Eczaneler arasındaki mesafe, eczane binalarının kaç kısımdan ibaret olacağı,

Lâboratuvarların vasıf ve şartları ve içerlerinde bulundurulması lâzımgelen alet ve saire,

Âcil tedavide müstamel olup eczanelerde bulundurulması zaruri ilâçlarla,

Eczanelerin çalışmaları bakımından halk sağlığı ile alâkalı olan doktor adreslerinin bulundurulması gibi tedbirler Sağlık Şûrasınca hazırlanıp Bakanlığın tasdikından geçecek bir talimatname veya nizamname ile tasdik olunur.

REİS — Necdet Bey, bu takrirden 20, 26, 27, 28, 29 ncü maddelerin yerine denildiğine göre teklif ettiğiniz maddedeki fıkralar o maddelere mi tekabül ediyor?

NECDET İNCEKARA (İzmir) — Evet efendim.

REİS — O halde bu ciheti reye koyarken nazara alınız.

Buyurun, Sudi Mihçioğlu.

SUDİ MİHÇIOĞLU (Manisa) — Muhterem arkadaşlar; yirminci madde, eczane binalarının kaç kısımdan mürekkep olacağını, lâboratuvarların vasıf ve şartlarını ve içlerinde bulunması lâzımgelen ilâç, alet ve sairinin nelerden ibaret bulunacağını ve hizmetlerinin ne olduğunu Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığına bırakmaktadır. Bendeniz burada eczanelerin şehir ve kasabalar içinde sureti tevezzüünün de Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığına bırakılması icabedeceğinde ısrar etmekteyim. Bugün eczacılık, bir taraftan ticaret bir taraftan âmme mesleki gibi iki zıd şey arasında, iki zıd fikir arasında kalmıştır. Eczacılık müessesesi her şeyden evvel âmme hizmeti müessesesidir. Takdirinize arz ederim. İstanbul'da Yedikule'de, Topkapı'da, Beylerbeyi'nde, Pendik'te birçok sayfiye yerlerinde eczaneler vardır. Tahdit kalkmıştır. Her isteyen, istediği yerde eczane açabilecektir. Ama yarın İstanbul gibi geniş bir bölgede Yedikule'de, Samatya'da, Balat'ta ve sairerde bulunan eczaneler Sirkeci'ye veya Beyoğlu'na giderse, o yerlerde bulunan vatandaşın sağlık ihtiyacı ne şekilde karşılanabilir? 2-3 saat mesafede bulunan yerlerde vatandaşlar geniş ölçüde ıstırap çekecektir. Bunu Sağlık Bakanlığına bıraktığımız takdirde, bu işi şehir ve kasabalarda tanzim edebilir. Esasen bir eczanenin bütün varlığını murakabe ve teftiş etmeyi bıraktığımız bir makama böyle bir yetkinin tanınması asıldır. Onun için Heyeti Muhteremenizden maddenin, arzettiğim şekilde kabul edilmesini rica ediyorum. Bu, memleket, vatan sağlığı bakımından ehemmiyetli olacaktır.

SÖZCÜ NUSRET KİRİŞCIOĞLU (Çanakkale) — Efendim, Sudi Mihçioğlu arkadaşımızın teklifi ile maddeye ilâvesini istediği husus şudur : Şehir ve kasabalarda eczanelerin sureti tevziinde Sağlık ve Sosyal Yardım Vekâletini yetkili kılmak. Tasarının 21 nci maddesi mesafe tahdidi koymaktaydı, bu tahdidi Yüksek Meclis, verdiği kararlar, kaldırdı. Şimdi bu salâhiyeti Sağlık ve Sosyal Yardım Vekâletine vermekle, kanunun evvelede koymakta olduğu bir tahdidi vekâlete devretmek, idari bir tahdit yoluna gitmek istenmektedir. Yüksek meclis serbesti üzerindeki hassasiyetini her maddedeki kararı ile göstermiştir. Bu itibarla Yüksek Meclisin kabul ettiği ana prensibe, tah-

didin kabul edilmemesi yolundaki prensibe aykırıdır.

Diğer teklifte ise, Sağlık Şûrasınca hazırlanıp Bakanlığın da tasdikından geçecek bir talimatname veya bir nizamname denilmektedir. Maddenin bugünkü şekli, Sağlık Şûrasından geçirilerek bir talimatname yapılmasına veya Anayasa hükümlerine göre bir nizamname çıkarılmasına mâni değildir. Vekâlet, şu madde böylece de kalsa, hem Sağlık Şûrasından geçirmek suretiyle bir talimatname yapabilir, hem de bir nizamname çıkartabilir. Bu itibarla diğer teklife de bu bakımdan iştirak edemiyoruz.

Kanunun metninde talimatname veya nizamname hazırlanır şeklinde bir hüküm koymanın mahzurunu bâzı vesilelerle bâzı arkadaşlar, ezcümle Refik İnce izah ettiler. Bâzı kanunların tatbikında bu cihetten mahzurlar görüldüğü, nizamname çıkıncaya kadar bu kanunu tatbik ile mükellef olanların eli kolu bağlı kaldığı bir hakikattir. Yani kanunun metninde bir kararname veya nizamname çıkacağı yolunda bir tadilât yapmak, bunlar çıkıncaya kadar, bir aksaklık doğuruyor. Bu bakımdan ikinci taktire de iştirak etmiyoruz.

REİS — Sudi Mihçioğlu.

SUDİ MİHÇIOĞLU (Manisa) — Muhterem arkadaşların; kanun metninde 20 nci maddede sarahat vardır. Eczanenin vasıfları diyor. Eczane kaç metre kare bina üzerine oturacak, Onun Sağlık Vekâletine bırakıyor. Sağlık Vekâleti, isterse bu bina eczane tesisine müsait değildir demek hakkını mahfuz tutuyor, falan yeri gösteriyor. Memleketin bir organı olan bir müesseseye; o memleketin sağlığı bakımından bu kadar bir hak tanımamak, zannederim tahdit zihniyeti ile değil; memleketseverlik zihniyeti ile kabili telif olamaz.

BU RAPOR SÖZCÜSÜ NUSRET KİRİŞCIOĞLU (Çanakkale) — Ne demek?

SUDİ MİHÇIOĞLU (Devamla) — Beni tahdit taraftarı olmakla itham eder bir yola gitmek cidden hüznü verici bir harekettir. Bendeniz diyorum ki; büyük bir memlekette eczaneler bir yerde toplu olursa o memleketin - Meselâ İstanbul gibi - bir ucundan diğer ucuna altı veya sekiz saat gibi bir zaman alırsa, oradaki vatandaş gece hastalanırsa imdada

yetiyecek ilaç nereden ve nasıl temin edilebilecektir? Hasköy'e, Beylerbeyi'ne, Pendik'e, Yedikule'ye ilaç nasıl yetiştirecektir? İstanbul'da iş yapacak birçok yerler olmasına rağmen eczanesiz köşe - bucakları vardır. Bunu İstanbul milletvekilleri çok acı olarak mütalâa etmektedirler. Büyükçekmece'de eczane yoktur. Bakırköy'de üç dört eczane vardır. Büyükçekmece'deki vatandaş Bakırköy'ünden ilaç almaya gider. Bir vatandaş ki, en ucuz fiyatla ilaç alır, çünkü eczanesi yanındadır, öbür taraftan diğer bir vatandaş inim inim inler, hattâ ve hattâ birçokları da ölebilir. Şu halde eczacılık hizmeti nerede kalıyor? Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı sütlerin ve peynirlerin muayenesini yaptırıyor da memleket ve vatandaş sağlığı bakımından bir eczanenin filân yerde açılacağı hakkındaki karara sahip olamıyor. Bunu da Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı yapısın. Biz, eczaneler tahdit edilsin demiyoruz, hayır. Onu vatandaşın arzusunun âmade buldurmak için Devletin bir vazifesi olarak maddede yer alsın diyoruz. Yoksa bizim tahdit işi ile alâkamız yoktur. Ben kaç defa söyledim, bir kaza eczacısıyım ve bir kaza eczacısı olarak da kalacağım. Benim diğer şeylerde gözümü yoktur. Memleketin sağlığı hesabına Vekâletin tevzi sistemine hâkim olarak vazifedar kılınması Yüksek Mecliste isabetli olur.

REİS — Sudi Bey, deminki beyanlarınız arasında «Memleketseverlikle kabili telif bulmuyorum» sözü vardır. Tahmin ediyorum ki, bu, bir maksadı mahsusla söylenmiş değildir. Ancak, bunun tavzihi yerinde olur.

SUDİ MIHÇIOĞLU (Devamla) — Benim komisyona bir târizim yoktur. Belki sürecü lisan olmuştur. Ben, tahdit düşüncesine aklıma kaptırmış bir insan olmadığımı ifade sadedinde bu konuşmayı yaptım. Eğer sözlerinde böyle bir kasıt yoksa sözümü geri alıyorum.

REİS — Komisyon.

SÖZCÜ NUSRET KIRIŞCIOĞLU (Çanak-kale) — Halledilmiş kısımlara temas etmeden yalnız esasa cevap vereceğim.

Arkadaşımızın mütalâasına göre, meselâ Bakırköy'de üç tane eczane var, Küçükçekmece'de yok. Bakanlık bu eczanelerden birini kapatacak, sen Küçükçekmece'ye git mi diyecektir? Bu, tahditten de öteye bir şey. Yüksek Meclis tahdit aleyhindedir. Bu vaziyet karşısında, tek-

lif kabul edilirse, bu, sürgün cezası gibi bir şey olacaktır.

Vatanımızı hepimiz severiz. Bir eczacı olarak bu fikri nasıl müdafaa ediyorlar, anlıyamadım.

REİS — Demin okunan Sudi Mihçioğlu'nun teklifine Komisyon iştirak etmemektedir. Dikkate alınıp alınmamasını oyunuza arzedeceğim. Dikkate alanlar lütfen işaret buyursunlar... Dikkate almayanlar... Takrir reddedilmiştir.

Necdet İncekara'nın, 20, 26, 27, 28, 29 neu maddeler yerine kaim olmak üzere de verdiği teklife Komisyon iştirak etmemektedir. Değiştirgeyi oyunuza arz ediyorum. Dikkate alanlar lütfen işaret buyursun... Dikkate almayanlar... Takrir reddolunmuştur.

Şimdi 20 nei maddeyi oyunuza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Vakıflar U. Müdürlüğü 1953 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/1) ve (A/2) işaretli cetvellerde değişiklik yapılması hakkındaki kanun lâyihasının oylamasına iştirak (260) tır. (260) oyda kabuldür. Kanun (260) oyla kabul edilmiştir.

Üçüncü Bölüm

Ecza ve kimyevi maddeler

MADDE 21. — Müesseselerde bulundurulan Türk kodeksine dâhil ecza ve kimyevi maddeler Türk kodeksinde yazılı vasıf ve şartları haiz olacaktır.

REİS — Değiştirge yoktur. Maddeyi kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 22. — Ambalajları açılmış tıbbi ecza ve kimyevi maddelerin sâf olmamalarından ve iyi muhafaza edilmemelerinden eczane, ecza deposu ve lâboratuvar sahipleri ve mesul müdürleri mesuldür.

REİS — Değiştirge yoktur. Maddeyi kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 23. — Zehirli ve müessir eczanın muhafazası ve müstehlike satışı bu husustaki kanun ve mevzuata göre yapılır.

REİS — Değiştirge yoktur. Maddeyi kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

MADDE 24. — Reçete mukabilinde verilmesi meşrut olan ilaçların reçetesiz verilmesi ve zehirli ve müessir maddelerin eczanelerde toptan satılması yasaktır.

REİS — Madde ile alâkalı bir değiştirge vardır, okuyoruz.

Yüksek Başkanlığa

24 neü maddenin aşığıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Manisa
S. Mihçioğlu

Madde 24. — Reçete ile verilmesi meşrut olan müstahazırlardan zehirli maddeleri ihtiva edenlerin reçetesiz verilmesine, zehirli ve müessir maddelerin toptan ve parakende satılması yasaktır.

Ziraat ilâçları bu hükümden müstesnadır.

REİS — İzahat verecek misiniz?

SUDİ MIHÇIOĞLU (Manisa) — Arkadaşlar, reçete ile verilmesi lâzımgelen müessir ilâçların reçetesiz verilmemesi lâzımgeldiğini işaret ediyoruz. Sonra zehirli maddelerin toptan satılmasını men ediyoruz. Parakende satılması yasak değil midir? Zehirlidir.

Sonra ayrıca şimdi birçok ziraat ilâçları çıkmıştır. Bunlar da müessir maddeleri ihtiva etmektedir. Ziraat Bakanlığının bizden, eczanelerden ricası olmuştur. Bunların satışının eczaneler marifetiyle yapılmasının, vatandaş sağlığı bakımından daha doğru olacağı kanaatiyle müracaat edilmiştir, bu müracaat bir sene eveldir. Bunların da bu hükümden istisna kılınması icabettiğine dair bir fıkra ekliyoruz. Me-sele bundan ibarettir. Kabulünü rica ediyorum.

SÖZCÜ NUSRET KIRIŞCIOĞLU (Çanak-kale) — Efendim, sık sık huzurunuzu tasdi ettiğim için özür dilerim. Fakat mecbur olduğumu görüyorsunuz.

Efendim, maddenin metninin ikinci satırında, «Müessir maddelerin eczanelerde toptan satılması yasaktır» diyor. Arkadaşımız, bundan parakende satışın mubah olduğu mânasını çıkarıyor. Esasen müessir maddeler bir defa reçete ile satılır, parakende satışların reçete ile yapılması asıl olduğu için ayrıca bu hususta bir kayıt koymaya lüzum yoktur. Reçete dışında toptan satışı yasak diyoruz. Cüzi miktarlar reçete ile verilecektir.

Ziraat ilâçlarının toptan satılması hakkındaki teklif, kanunun birinci müzakeresi sırasında da yapılmış ve gereken cevaplar verilmişti. Aynı şeyleri tekrarlamaktan çekiniyorum. O

zaman bu şekilde teklif yapılmış ve mukabil mü-talâa serdedilmiş olduğu halde Yüksek Meclis esasen reddetmişti, diğer bir maddede de buna ait hüküm vardır. Bu itibarla takrime işti-rak etmiyoruz, reddini istirham ediyoruz.

REİS — Sudi Mihçioğlu'nun değiştirgesine komisyon işti-rak etmiyor. Dikkate alınıp alınmamasını oyunza arz ediyorum. Dikkate alınmasını kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

24 neü maddeyi oyunza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

MADDE 25. — Eczaneye imal edilmek üzere bırakılan reçetelerin tadil veya tağyir edilmeden yapılması meşrut olup ilâçların ve reçetelerin (fiyatları üzerinde yazılmak suretiyle) alıcıya verilmesi Sağlık ve Sosyal Yardım Vekâletince tesbit ve ilân olunacak esaslara göre yapılır. Eczanelerde hazırlanan reçetelerin ilâçlarında görülecek hata ve saireden doğrudan doğruya eczanenin mesul müdürü sorumludur.

Eczacılar muhteviyatında yanlışlık olduğundan şüphe ettikleri reçetelerle kodekste yazılı miktarlardan fazla eczayı ihtiva edip altı iki çizgi ile çizilerek ayrıca imza edilmiş olmaları reçeteleri müdavi tabip ile temas etmeden imal edemezler.

Ancak müdavi tabip ile temas imkânı bulunmayan hallerde reçeteyi kodekste yazılı âzami miktarlara göre yapmakla beraber keyfiyeti mahallin en yüksek sağlık âmirine bildirirler.

REİS — Değiştirge yoktur. Maddeyi oyunza arz ediyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 26. — Eczanelerde günlük reçetelerin kaydına mahsus Sağlık ve Sosyal Yardım Vekâleti tarafından verilen örneğe uygun olarak bastırılacak, mahallî sağlık âmirliğince yaprak adedleri tasdik edilmiş ve mühürlenmiş bir defter tutulur. Bu defterlerin beş sene müddetle muhafazası mecburidir.

REİS — Değiştirge yoktur. Maddeyi kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 27. — Tabip veya veteriner hekimin ikametgâhı ve diploma numarasını açıkça göstermeyen ve okunması güç, şifreli yahut

Türk kodeksinde kabul edilen dillerden başka bir dille yazılmış olan reçetelerin yapılması yastaktır.

REİS — Madde ile alâkalı değıştirmeler vardır, okutuyorum.

Yüksek Reisliğe

27 nci maddenin aşağıda yazılı şekilde değıştirilmesini arz ve teklif ederim.

Manisa
S. Mihçioğlu

Madde 27. — Tabip veya veteriner hekimin diploma numarası, muayenehanesi veya ikametgâh adresini matbu veya el yazılı açıkça göstermiyen ve okunması güç ve şifreli yahut Türk kodeksinde kabul edilen dillerden başka bir dille yazılmış reçete yazılamaz ve eczanelerde ihzar ve tertip olunamaz.

Yüksek Reisliğe

27 nci maddenin aşağıdaki şekilde değıştirilmesini teklif ederim.

Kastamonu
D. Fahri Keçecioğlu

Madde 27. — Tabip veya veteriner hekimin adres ve diploma numarasını açık olarak göstermiyen, resmî veya hususi hastane, sağlık merkezi Dispanser ve poliklinik yapan benzeri müesseselerin başlık ve poliklinik numarasını taşımayan, okunması güç şifreli, yahut kodekste yazılı dillerden başka dille yazılmış reçeteler imal ve ihzar olunamaz.

REİS — Fahri Keçecioğlu, buyurun.

FAHRİ KEÇECİOĞLU (Kastamonu) — Efendim, bu madde, eski maddede olduğu gibi yazılmış. Bunda bir eksiklik görüyorum. Hususi tabiplerin diploma No. ları; muayenehane adreslerini yazmaları bir mecburiyet olarak bu maddede zikredilmekte, fakat hastanelerde, yahut sağlık merkezlerinde, dispanserlerde yazılan reçetelerde bir kayıt aranmamaktadır. Bu, tatbikatta iyi olmiyan neticeler vermekte ve mahzurular tevlit etmektedir. Bu hali nazarı itibara alarak, resmî ve hususi hastanelerin polikliniklerinde yapılan muayeneler sonunda verilen reçetelerin, poliklinik numaralarının taşımış bulunmalarını ve mesul bir doktor tarafından imzalanmalarını temin için taktırimizdeki teklifin maddede sarahaten ifade edilmesinde fayda mü-

lâhaza ediyorum ve taktırimin kabulünü rica ediyorum.

REİS — Sudi Mihçioğlu.

SUDİ MIHÇİOĞLU (Manisa) — Muhterem arkadaşlar, eski hükümden matbu reçete kâğıdı mânası çıkacaktır. Halbuki adres ve diploma numarası elle yazılsa dahi bunun da kabulü lâzımdır. Meselâ, gece vakti bir doktor bir hastaya götürülür, doktor reçete kâğıdını unutmuştur, vereceği ilâcı bir kâğıda yazarsa, derhal acele yetiştirin diye eczaneye gelirse, bu matbu değildir diye, eczane bu reçeteyi kabul etmeyecek ve bir anlaşma hâsil oluncaya kadar belki bir vatandaşın hayatına mal olacaktır. Binaenaleyh doktor el yazısı ile diploma numarasını ve adresini yazarsa o reçete kabul edilsin ve mesele bu şekilde halledilmiş olsun. Yani matbu kâğıda yazılmış olmasını aramıyalım. (Doğru sesleri).

SUAD BAŞOL (Zonguldak) — Çok doğru, komisyon buna iştirak etsin.

REİS — Komisyon sözcüsü.

SÖZCÜ NUSRET KIRIŞCIOĞLU (Çanak-kale) — Fahri Keçecioğlu arkadaşımızın taktırine komisyon olarak iştirak ediyoruz. Bu taktırine iştirak etmekle zannediyorum Sudi Mihçioğlu'nun da tereddüdü zâil olacaktır. Mamefih bizim metnimizde de adres ve isim el yazısıyla gösterildiği takdirde reçete kabul edilmeyeceği hakkında hiçbir hüküm yoktur. Sadece ikametgâh ve diploma numarasını açıkça göstermiyen kaydı vardır. Bu, açıkça gösterildiği takdirde matbu olur, el yazısı olur. mahzuru yoktur. Yalnız Keçecioğlu'nun kullandığı adres kelimesine taraftar değiliz. İkametgâh olarak kalması daha uygundur. Madde o zaman şöyle olacaktır :

«Tabip veya veteriner hekimin ikametgâhını ve diploma numarasını açıkça göstermiyen resmî veya hususi hastane, sağlık merkezi, dispanser ve poliklinik yapan ve benzeri müesseselerin başlık ve poliklinik numarası taşımayan, okunması güç şifreli yahut kodekste yazılı dillerden başka dille yazılmış reçeteler imal ve ihzar olunamaz.» şekline gelecektir. Maddenin bu şekilde kabulünü arz ve istirham ediyorum.

SUDİ MIHÇİOĞLU (Manisa) — Komisyon ikametgâh yerine muayenehane adresinin konmasını mahzurlu görür mü? Yani muayenehanesi kâfi olmaz muhakkak ikametgâh yazıl-

masına mecbur olmamalıdır. Bir de (reçete yazılmaz ve ihzar edilmez.) diye maddeye konmasında bir mahzur olmasa gerek.

SÖZCÜ NUSRET KİRİŞÇİOĞLU (Çanak-kale) — Bu kanun doğrudan doğruya eczacılara ait bir kanundur. Doktorlar için bir memnuiyet, bir mücazat koymaya imkân yoktur. Bu bakımdan bu noktaya iştirak edemiyoruz. Doktor bir zühul eseri olarak bu şekilde bir reçete yazmış diye buraya bir ceza müeyyidesi koyarsak bu hiçbir zaman doğru olmaz. Bunun müeyyidesi, sadece ilâcin yapılmaması olmalıdır.

Adres yerine, muayenehane veya ikametgâh, denmesini kabulde mahzur görmemekteyiz.

FAHRİ KEÇECİOĞLU (Kastamonu) — Adres kelimesini, ikametgâh ve muayenehaneden daha şümüllü olduğunu kabul ederek, koydum.

SÖZCÜ NUSRET KİRİŞÇİOĞLU (Devamla) — Teklif sahibinin izahı üzerine adres kelimesinin, bu mânada kabul edilmesi şartıyla, ipkasında mahzur olmadığını ifade etmek isterim.

FAHRİ KEÇECİOĞLU (Kastamonu) — Efendim, bu madde görüşülürken bir noktayı daha, hiç olmazsa zabıtlara geçmesi ve kanunun anlaşılmasına zemin hazırlaması bakımından ifade etmek istiyorum.

Kodeksteki dille yazılmış olmasını şart koşuyoruz. Halbuki reçete, Türkiye’de icrayı tababet etmekte olan bir Alman yahut Japon doktoru tarafından yazılabilir. Bu her iki lisan da bizim kodekste mevcut değildir. Japonca yahut Almanca yazılmış olan bu reçetelerin ifadeleri yahut tarifleri Almanca yahut Japonca olabilir. Ancak bunun tercümesinin, yani kodeksimizin kabul ettiği dillere tercümesinin yapılmasında ve bunun eczacılar tarafından yapılmasında mahzur yoktur. Zabıtlara geçsin diye söylüyorum. Yoksa kanundaki ifade kâfidir. Kodekste mevcut olmayan dillerle yazılmış reçetelerin salâhiyetli tabip tarafından tercümesi yapıp tasdik edildikten sonra eczacı tarafından bu **reçetenin yapılmasında** mahzur olmamak icabeder.

REİS — Sudi Mihçioğlu.

SUDİ MIHÇİOĞLU (Manisa) — Muhterem arkadaşlar, sözcünün sözü doğrudur. Fakat

Etibba Odaları Kanunu çıkmıştır. Orada böyle bir müeyyide konulmamıştır. Binaenaleyh hekimle eczacı münasebetlerinin tanzimi bakımından, hekimle eczacının meslektaşlık rabitasının sarsılmaması bakımından bunun buraya konulması yerinde olur. Çünkü, hekimlere kanunda maddesi gösterilse de sinirlenip yapacaksın diyebilir. Bu, mesleklerin anlaşmazlık haddine gitmemeleri için (yazılmaz ve yapılamaz) demek isabetli olur.

REİS — Komisyon Sözcüsü.

SÖZCÜ NUSRET KİRİŞÇİOĞLU (Çanak-kale) — Efendim; bir doktor bu maddeye uygun reçete yazmamışsa eczacı bunu yapmayacaktır. Doktorun eczacıyı zorlaması için elinde hiçbir müeyyide yoktur. Buraya tabip hakkında hüküm vaz’ettiğimiz takdirde, ismini yazmayan doktoru mütaakıp maddelere göre cezalandırmak gibi bir neticeye varılır. Halbuki yedi günden başlıyan bir ceza ile bu doktoru mahkûm etmek için sebep yoktur. Müeyyide sadece bu reçetenin yapılmaması şeklinde olmalıdır. Aksi hal ne kanun tekniğine ne de hak ve adalete uygun düşer.

Eczacılar Kanununda, doktorlar hakkında bir hüküm bulunduğunu bir doktorun bilmesi, onun lehinde çok kuvvetli bir delil teşkil eder. Bu yoldan kaçınalım.

REİS — Sudi Mihçioğlu’nun değiştirgesine komisyon iştirak etmemektedir. Bunu oylarınıza arz ediyorum. Kakkul edenler... Etmeyenler... Reddolunmuştur.

Komisyon Fahri Keçecioğlu’nun takririne madde olarak aynen iştirak etmektedir. Evvelâ okuyoruz efendim.

Fahri Keçecioğlu’nun takririni okutuyorum.

MADDE 27. — Tabip veya veteriner hekimin adres ve diploma numarasını açık olarak göstermiyen, resmî veya hususi hastane, sağlık merkezi, dispanser ve poliklinik yapan benzeri müesseselerin başlık ve poliklinik numarasını taşımayan, okunması güç şifreli yahut kodekste yazılı dillerden başka diller yazılmış reçeteler imal ve ihzar olunamaz.

REİS — Madde yerine aynen kabul ediyor mu komisyon?

SÖZCÜ NUSRET KİRİŞÇİOĞLU (Çanak-kale) — Evet efendim, ediyoruz.

REİS — Şimdi okunan Fahri Keçecioğlu’nun

takririni komisyon filhal kabul ve 27 madde olarak kabul etmektedir. Maddeyi bu şekilde oyunuzaya sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 28. — Eczaneler eczacılık ve ziraatte kullanılan kimyevi maddelerle sıhhi malzeme, alâtı tıbbiye ve tuvalet eşyasından maada eşyanın müşteriye satılmak maksadiyle bulundurulması yasaktır.

REŞAD GÜÇLÜ (Seyhan) — Bu madde hakkında önerge vermiştim, onu geri alıyorum.

REİS — Sudi Mihçioğlu'nun bir önergesi vardır, onu okutuyorum.

Yüksek Reisliğe

28 nci maddenin kaldırılmasını arz ve teklif ederim.

Manisa
S. Mihçioğlu

REİS — Reşad Güçlü aynı mahiyetteki değişikliğini geri almıştır. Buyurun Sudi Mihçioğlu.

SUDİ MIHÇIOĞLU (Manisa) — Eczanede ilâçtan başka bir şey bulundurduğu takdirde eczacıyı iki ay hapse mahkûm ediyoruz. Eczacı adam mı öldürmüştür? Bir kötülük mü yapmıştır? Eczaneye, doldurulmak üzere bir akümülatör getirilmiş, doldurulmuştur, fakat satmamıştır, akümülatörü eczanede doldurdu, içine asit sülfirik koydu ve bunun için eczanede bulundurdu diye eczacı iki ay hapse mahkûm edilebilecektir. Böyle satmak üzere bulundurulmayan her hangi bir maddeden dolayı eczacıyı mahkûm etmeyi hangi hukuk prensipleri ve hangi mantık kabul eder? Bunun komisyon tarafından izahını rica ederim.

SÖZCÜ NUSRET KIRIŞCIOĞLU (Çanak-kale) — Efendim, eczacıların ticaret yapması hususundaki iddia dolayısıyla serdettiğimiz mütalâalar ile buna cevap vermiş olduk. Eczanelerde ziraatte kullanılan kimyevi maddeler, sıhhi malzeme ve alâtı tıbbiye ve tuvalet eşyasından başka eşyanın müşteriye satılmak maksadiyle bulundurulması yasaktır. Evvelâ şunu nazarı dikkatinize arz ederim ki, burada «satılmak maksadiyle bulundurmak» kaydı var. Bu madde kanundan çıkarıldığı takdirde, eczanelerde satılmak maksadiyle her nevi madde bulundurabilecekler. Halbuki demin Meclis bu meseleyi halletti. Bu tekliflerini reddetti. Değişik bir mad-

denin tayyını suretiyle aynı teklifi tekrarlamış oluyorlar. Bu bakımdan bu teklifin de reddi icabetmektedir.

Ceza meselesine gelince; bu madde ceza maddesi değildir. Ona ait madde geldiği zaman orada müzakere ederiz.

SUDİ MIHÇIOĞLU (Manisa) — Efendim; bir misal arz edeyim. Bir radyo akümülatörü, bir otomobil akümülatörü getirmiş eczanesine. Onun içindeki asidi ihzar etmektedir. Onu dolduruyor. Bu hak kendisine tanınmıyor da toptan satmak hakkı niçin verilmiyor?

SÖZCÜ NUSRET KIRIŞCIOĞLU (Çanak-kale) — Efendim, sırf akümülatör için madde kanuniyeye sarahat konduğu hiçbir yerde görül-müş değildir. Akümülatörün içindeki maddeyi satabilir. Fakat Meclis akümülatör ticaretine müsaade etmiyor.

SUDİ MIHÇIOĞLU (Manisa) — Efendim, bu maddenin ceza maddesi olmadığından bahsediyorlar. Halbuki burada «yasak» kelimesi vardır. 44 nci maddede «yasaklara, mecburiyetlere muhalif hareket edenler şu şu cezaları görürler» denilmektedir. Bu 28 nci maddedeki yasak, 44 nci madde ile alâkalı mı, değil mi? Lütfen izah buyursunlar.

SÖZCÜ NUSRET KIRIŞCIOĞLU (Çanak-kale) — Ceza miktarı üzerinde yapılacak münakaşaların yeri bu madde değildir. Maddenin şümülü dışına çıkmamış olmak için ceza meselesine cevap vermedim. Aynı bir madde mevzuudur, dedim. Yoksa bu maddedeki yasağa riayet etmeyenler o madde gereğince cezalandırılacaklardır. Ama ceza miktarı bu maddede değil o maddededir.

REİS — Sudi Mihçioğlu'nun bu maddenin tayyına dair olan değişikliğine komisyon iştirak etmemektedir.

Bu değişikliği oyunuzaya arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Değiştirge reddedilmiştir.

28 nci maddeyi oyunuzaya arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Aynen kabul edilmiştir.

MADDE 29. — Âcil tedavide müstamel olup Sağlık ve Sosyal Yardım Vekâletince tâyin edilecek maddelerin eczanelerde bulundurulması mecburidir.

REİS — Madde ile alâkalı bir değişikliğe vardır, okuyunuz.

Yüksek Reisliğe

29 ncu maddenin aşağıda yazılı şekilde değiştirilmesini teklif ederim.

Manisa
Sudi Mihçioğlu

29 — Acil tedavide bulunanlar ve Sağlık ve Sosyal Yardım Vekâletince tâyin ve tesbit olunan maddelerin piyasada mevcut olduğu takdirde eczanelerde bulundurulması lâzımdır.

REİS — Sudi Bey, takririnizi izah edecek misiniz?

SUDİ MIHÇIOĞLU (Manisa) — Reddedilse dahi konuşacağım arkadaşlar. Birçok mühim ilâçlar memleket dışından gelmektedir. Öyle zaman oluyor ki, döviz alınmamasından, yahut o memleketlerden bize ilâç satılmaması yüzünden bu mühim ilâçlar Türkiye piyasasında bulunmuyor. Fakat Türk kodeksinde olan bu ilâçların, vekâletin hazırladığı talimatnamede, bulundurulması mecburidir, deniyor. Maddedeki ibare muğlaktır. «Acil tedavide müstamel olup Sağlık ve Sosyal Yardım Vekâletince tâyin edilecek maddelerin eczanelerde bulundurulması mecburidir» deniliyor. Ama piyasa yoktur, eczacı bulunduramamaktadır, şu halde ne olacak? 44 ncü maddede eczacının karşısına çıkacak, eczacı 2 ay hapis ve 200 lira hafif para cezasına mahkûm edilecektir. Piyasada olmyan ilâcı eczacı nereden temin deektir? Karaborsacılık mı yapacak, yoksa kendisini ithal edecek? Bu adaletle kabili telif değildir.

SÖZCÜ NUSRET KIRIŞCIOĞLU (Çanak-kale) — Efendim, çok memnunum arkadaşımızın bir teklifine iştirak ediyoruz. (lâzımdır) yerine (mecburidir) kelimesini koymak suretiyle tekliflerini aynen kabul ediyoruz. Vakıa piyasada bulunmaması halinde, Sıhhat Bakanlığı tarafından ilân edilmez ama, mademki bir tereddüt var, izalesi için teklife iştirak ediyoruz. Yalnız tekrar ediyorum teklifin sonundaki (lâzımdır) kelimesi (mecburidir) kelimesiyle değişmek şartı ile.

SUDİ MIHÇIOĞLU (Manisa) — Bir sual.. Efendim, lâzımdır denmesinin sebebi şudur...

REİS — İzahat verecekseniz lütfen buraya teşrif edin...

SUDİ MIHÇIOĞLU (Manisa) — Arkadaşlar, mecburdur, demedik. Sebebi şu, bizim memleketimizde üç yerde ilâç deposu vardır, Ankara'da, İzmir'de, bir de İstanbul'da. Bir

zamanlar Adana'da ve Konya'da da vardı, şimdi bilmiyorum var mıdır?

Kars'ta bir eczaneye müfettiş gitmiştir, tef-tiş etmiştir. Malûmuâliniz Kars'tan yapılan bir sipariş 20 günde, bir ayda (İki ayda se-sleri). Evet iki ayda ancak gelir. Eczacı ar-kadaş sipariş etmiştir, müracaat etmiştir, fakat müracaatına bir cevap alamamıştır. Eczane-de bir ilâcın bulunmadığını müfettiş görür ve telle sorar, ilâç var mı, yok mu? Şimdi bu eczacı arkadaşına bu ilâç varken sen bulundur-madın, getirtmedin diye onu mahkûm edebilir.

Arkadaşlar, eczane ticarethane olarak ka-bul edildiğine ve ancak eczanede mevcut ilâcı sattığına göre, eczacı para kazanacaktır. Böy-le bir mecburiyet altında eczacının kalması doğru değildir. «Lâzımdır» demek daha doğru olur.

Arkadaşımız hatırlattılar. Karaborsa deni-len şey asıl bundan doğar. O zaman muayyen depo sahipleri ilâçları saklar ve el altından sa-tarlar. Onun için, meslekin iç yüzünü bilen bir arkadaşımız sıfatı ile arz ediyorum, arkadaşları-mız lütfen ısrar etmesinler, (Lâzımdır) demek, daha doğru olacaktır. Zira ilâcı eczanesinde bulundurmak istemiyen eczacı, eczanesini ka-patacağıdır demektir.

(Lâzımdır) kelimesi, çok daha isabetli ola-caktır.

SÖZCÜ NUSRET KIRIŞCIOĞLU (Çanakka-le) — Efendim, bu kanunun 44 ncü maddesinde, «Bu kanunda yazılı olan yasaklara ve mecburiyetlere muhalif hareket ederler...» diye bir ceza konmuştur. Sudi Mihçioğlu arkadaşımız sanyorlar ki, burada «mecburi» kelimesinin ye-rine «lâzımdır» kelimesi konulursa o maddenin şümü-lü dışında kalacaktır. Asla.. «lâzımdır» ke-limesi konulsa da yine 44 ncü maddenin şümü-lüne girer. Çünkü kabul edilen lüzum, mecbu-riyeti tazammun etmek için konmuştur. Yoksa sadece bir lüzumu tesbit ve göstermek için kon-mamıştır. O zaman bu kaydı fuzuli telâkki et-mek mümkün olur. Kendilerinin tereddüdü; «Piyasada mevcut olduğu takdirde» kelimeleri-nin ilâvesi suretiyle izale edilecek mahiyettedir. Piyasada mevcut olacak, âcil tedavide kullanılacak, buna rağmen «lâzımdır» kelimesini kul-landığımız için müeyyide dışında kalacak. Kas-dettiğimiz mâna bu değildir. Bu itibarla yu-

kardan beri diğer maddelerde kullanılan ve her kanunda istilah olarak geçen «mecburidir» kelimesinin ipkası bu bakımdan lâzımdır. Esasen diğer kelime de ipka edilmiş olsa, lâzımdır da dense yine Sudi Mihçioğlu arkadaşımızın arzu buyurduğu netice hâsıl olmaz. Bu itibarla kanunun ahengini bozmıyalım, böyle düşünenler olursa ilerde kanunun tatbikatında tereddüt olur, böyle bir tereddüde yol açmıyalım. Onun için «mecburidir» kaydının konulmasını rica ediyorum.

REİS — Komisyon, Sudi Mihçioğlu arkadaşımızın değiştirgesine, yalnız «mecburidir» kelimesini maddeye koymak şeklinde iştirak ediyor.

Bu şekli ile maddeyi tekrar okutuyorum.

MADDE 29. — Âcil tedavide kullanılan ve Sağlık ve Sosyal Yardım Vekâletince tâyin ve tesbit olunan maddelerin piyasada mevcut olduğu takdirde eczanelerde bulundurulması mecburidir.

REİS — Komisyon bu şekilde maddeyi kabul etmiş oluyor, değil mi efendim?

SÖZCÜ NUSRET KIRIŞCIOĞLU (Çanakka-
le) — Evet efendim.

REİS — 29 ncu maddeyi bu şekilde reyinize arz ediyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Dördüncü Bölüm

Teftiş

MADDE 30. — Eczanelerle ecza depoları, ecza ticarethaneleri ve ecza imalâthaneleri ve lâboratuvarları Sağlık ve Sosyal Yardım Vekâletinin murakâbesi altında olup her zaman teftişe tâbidirler.

Bunların senede en az iki defa teftişi mecburi olduğu gibi lüzum görüldüğü sair zamanlarda dahi teftiş olunur.

REİS — Bir değiştirge vardır. Okutuyoruz.

Yüksek Reisliğe

30 ncu maddenin ikinci fıkrasının aşağıda yazılı şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Manisa
S. Mihçioğlu

«Bunların sene içinde en az bir defa eczacı müfettişler, bir defa da diğer sağlık müfettişleri tarafından olmak üzere iki defa teftişi mecbu-

ridir. Bundan başka lüzum örüldüğü takdirde her zaman teftiş olunabilirler.»

REİS — Buyurun.

SUDİ MIHÇIOĞLU (Manisa) — Arkadaşlar, bu önergeyi vermekteki kaygumu müsaadenizle arz edeceğim. Geçende kanunun tümü üzerinde konuştuktan sonra Eczacı Mektebinden çıkan arkadaşların staj muafiyetleri kabul edildi. Yani mektepten çıkan bir eczacı askerliğini bitirince derhal eczane açabilecektir. Dört senelik tahsil eczanelerdeki tatbikata asla kifayet etmemektedir. Çünkü eczacı mektebinde fazla ilâç, fazla imalât yoktur, fazla tatbikat gösterilmesi maddi imkân dışında görüldüğü için, bugün eczacı mektebi mezunları ilâçların bütün nevilerini ancak eczanelerde görmek bahtiyarlığına erişebilirler. Mektep sırasında eczane gidemiyen bu genç eczacılar mektepten çıktıktan sonra eczane açacak, fakat birçok ilâçlarda bilgisi henüz tekemmül etmemiş olabilir. Bu takdirde noksanlarını yakından tetkik edebilmek imkânına malik olabilirler. Hem de ânme sağlığını korumak maksadiyle eczaneler senede bir defa olsun bir eczacı müfettiş tarafından teftiş edilmesinin yerinde olacağı mütalâasındayım. Nihayet eczacı müfettişler meslek içinden yetişmiş arkadaşlar olduğu için bütün noksan ve hataları görür, bu genç arkadaşları ikaz edebilirler. Bu teftiş o gençlere bir nevi staj mahiyetinde yardımcı bir unsur olabilir. Şimdiye kadar olduğu gibi eczaneler yalnız Hükümet tabipleri, sıhhat müdürleri, sıhhat müfettişleri tarafından teftiş edilirse, bu genç arkadaşlar bu kanunun tahdidî hükümleri muvacehesinde mesleke atılır atılmaz birçok endişelerle karşı karşıya kalabilirler. Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığının eczane müfettişi yetiştirememesi mazeret teşkil etmez. Memleketin sıhhati mevzu bahis olduğu zamanda, Sağlık ve Sosyal Yardım Vekâleti için kadrosuna müfettiş koymasın? Mevcut 15 - 20 Sağlık müfettişinin beş tanesini bu işle tazvif etsin. Doktor, kimyager veya eczacı olan bu müfettişleri eczacı müfettişi namı ile yetiştirsin, vazifelendirsin.

Allah selâmet versin, bir İsmail Hakkı Bey vardı. Bugün onun yerini tutan bir müfettiş yoktur. Eczacı Umum Müdürü bile onun yerini tutacak kuvvet ve kabiliyette değildir.

Bu itibarla memleketimizin sağlığı namına

beş on tane eczacı müfettiş kadrosu koysunlar. Hiç değilse eczaneler senede bir defa teftiş edilsin. Vatandaşın sıhhati bunu âmiridir.

MURAD ÂLİ ÜLGEN (Konya) — Vekâlet kadrosunda beş tane müfettiş vardır.

SUDİ MIHÇIOĞLU (Devamla) — Bu itibarla bu hususun komisyonca ve heyeti celilenizce kabul edilerek memleket sağlığı üzerinde hassasiyetle durulmasını arz ve teklif ediyorum.

REİS — Komisyon sözcüsü.

SÖZCÜ NUSRET KIRIŞCIOĞLU (Çanak-kale) — Efendim, halen memlekette 800 küsur ecza müessesesi vardır. Tahdit kalkınca bu adedin artacağını tahmin buyursunuz. Buna mukabil vekâletin elinde ancak iki tane eczacı müfettiş vardır. Malûm olduğu üzere mütaakıp maddede (Teftiş, sağlık müfettişleri veya sağlık müdürleri veyahut da Sağlık ve Sosyal Yardım Vekâleti veya müdürleri tarafından tensibedilecek resmî tabipler tarafından yapılır) kaydı konmuştur.

Eczacı müfettişler, sağlık müfettişleri kaydının şumulüne dâhildir. Sağlık ve Sosyal Yardım Vekâletinin, elinde eczacı müfettiş varken bunları bir kenara bırakıp da diğer doktor ve müfettişlere eczaneleri teftiş ettireceğini düşünmek doğru olmaz. Eğer vekâletin elinde, yeter sayıda eczacı müfettiş bulunursa, tabii bunlara eczaneleri teftiş ettirecektir. Fakat iki tane eczacı müfettişle bugün bin, yarın daha fazlayı bulacak eczaneleri teftiş ettiremez. Teklif kabul olunursa neticede iyilik derken fenalık hâsıl olacak ve senede bir defa eczaneler teftiş edilecekken bu defa eczaneler teftişsiz kalacaktır. Bu bakımdan taktirî lüzumsuz, hattâ mahzurlu telâkki etmekteyiz. Gaye eczacı müfettişlerle teftişin yapılması ise bu evvelâ eczacı müfettiş kadrosu koymakla hallolur. Binaenaleyh maddenin metindeki gibi kalmasını istiyoruz.

REİS — İştirak etmiyorsunuz?..

NUSRET KIRIŞCIOĞLU (Çanak-kale) — Etmiyoruz.

REİS — Sudi Mihçioğlu buyurun.

SUDİ MIHÇIOĞLU (Manisa) — Arkadaşlar, vâzı kanun Sağlık Bakanlığının iki müfettişini düşünmekle mükellef değildir. Vâzı kanun, memleketin sağlık dâvasını ve bu kabil ihtiyaçlarını nazarı dikkate alarak kanunları ted-

vin ederken alâkalı bakanlığı da vazifeye teşvik edecek, meşgul edecek müeyyideleri vaz' edebilir. Biz burada eczanelerin teftişsiz kalmasını istemedik. Fakat senede bir defa eczacı müfettişlerin eczaneleri teftiş etmesinde memleketin sıhhati umumiyesi bakımından fayda vardır. Arkadaşlar realiteden, gerçekten bahsediyorum. Türkiye'de eczaneler teftiş edilmemektedir. Türkiye'de altı ayda bir eczaneye Hükümet tabibi gelir, matbu bir cetvel vardır, o doldurulur, Hükümet tabibi ve eczacı imza eder ve Hükümet tabibi gider. Bu kadardır. Buna teftiş denmez. Bir memleketin sıhhati umumiyesini alâkadar eden bir müessese ciddiyetle teftiş edilmelidir. Bu memleketin sağlığı bakımından bu iş Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığına düşmektedir. Bakanlık istediği kadar teftiş kadrosu alabilir. Bugün memleketin sosyal, iktisadi ve sıhhi meseleleri üzerinde ciddiyetle duran Demokrat Parti iktidarı, zannetmem ki 5-10 müfettiş bulmakta ızharı aczetsin. Biz bu kanunu bugün için yapmıyoruz, yarın için yapıyoruz.

REİS — Sudi Bey lütfen değiştirge üzerinde konuşun.

SUDİ MIHÇIOĞLU (Devamla) — Değiştirge üzerinde konuşuyorum. İki müfettiş dediler. İki müfettiş 12 veya 22 olabilir. Memleketin sıhhatini korumak için senede bir eczaneleri teftiş edelim. Bu taktirimin kabul edilmesini rica ederim.

SÖZCÜ NUSRET KIRIŞCIOĞLU (Çanak-kale) — Arkadaşlar, vâzı kanun, vekâletin elinde kaç müfettiş var diye düşünmek mecburiyetinde değildir ama, vâzı kanun çıkarılacak kanunun kabiliyeti tatbikryesi bulunup bulunmadığını nazarı itibara almak mecburiyetindedir. Bu kanun, eczacı müfettişler kadrosunun genişletilmesine mâni hiçbir hükmü, ihtiva etmemektedir. Temin buyurulabilirse eczacı müfettiş sayısı on olsun. Aslolan eczacı müfettişlerin teftişidir ve bu maksatla birinci olarak bunlar zikredilmiş ve sonra da sağlık müfettişleri tarafından teftiş yapılır denmiştir. Sağlık müfettişlerinden on tanesi eczacı olsun ve eczaneleri bunlar teftiş etsinler. Buna mâni hiçbir hüküm yoktur ki, telâş ediyorlar. Bu itibarla tekliflerine iştirak etmiyoruz.

REİS — Komisyon iştirak etmemektedir. Değiştirgeyi reyinize arz ediyorum. Kabul eden-

ler ... Etmeyenler ... Değiştirge kabul olunmamıştır.

30 ncu maddeyi reyinize arz ediyorum; kabul edenler ... Etmeyenler ... Madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 31. — Teftiş, sağlık müfettişleri veya sağlık müdürleri veyahut Sağlık ve Sosyal Yardım Vekâleti ve ya müdürlüğünce tensip edilecek resmî tabipler tarafından yapılır.

REİS — Değiştirge yoktur. Maddeyi oyunza arz ediyorum. Kabul edenler ... Etmeyenler ... Madde kabul edilmiştir.

MADDE 32. — Teftişe memur olarak müesseseye gelen ve hüviyetlerini ispat eden salâhiyet sahibi memura ceza müessesesinin her tarafını ve defterlerini ve alet ve edevatı ile ilâhlarını göstermeye ve istenilen bütün malûmatı vermeye müessese sahibi veya mesul müdürü mecburdur.

SÖZCÜ NUSRET KIRIŞCIOĞLU (Çanak-kale) — Efendim, maddede bir değişiklik yapılmasını rica ediyoruz.

« İstenilen bütün malûmatı » kaydının, « teftişe mütaallik olarak istenilen bütün malûmatı » şeklinde tadilini ve maddenin bu şekilde reye vazını rica ediyoruz.

SUDİ MIHÇIOĞLU (Manisa) — Bir sual.

REİS — Değiştirgeniz, olmadığı için sual soramazsınız.

Komisyon sözcüsünün ifade ettiği şekilde değiştirilmiş olan maddeyi oyunza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 33. — Müfettiş veya salâhiyet sahibi memur tarafından teftiş esnasında görülen bozuk, mağşuş veya gayrisâf ecza ve kimyevi maddeler imha ve bir zabıt varakası yapılarak teftiş varakasına raptolunur. Ancak bu nevi cezanın imhasına eczacı tarafından itiraz edilirse bu gibi maddelerden alınacak üç nümune eczacı ve teftiş yapan memur tarafından beraberce mühürlenerek bir nümune eczane veya lâboratuvarda bırakılır, diğer ikisi resmî bir tahlil müessesesine gönderilir. Eczacının bu muameleden kaçınması halinde de keyfiyet bir zabıtla tesbit olunur. Aynı maddenin geri kalan kısmı mühürlenerek imhası tehîr ve kullanılması tahlil neticesine kadar menedilir ve teftiş varakasına kaydolunup keyfiyet vekâlete bildirilir. Resmî tahlil müessesesi-

sinden alınacak cevaba göre karar vermek Sağlık ve Sosyal Yardım Vekâletine aittir. Teftiş yapan memur bâzı maddelerin bozuk, mağşuş ve gayrisâf olduğundan şüphe ederse aynı suretle muamele yapar.

REİS — Değiştirge yoktur. Maddeyi oyunza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 34. — Teftişten dolayı vâkı olacak şikâyetlerin mercii Sağlık ve Sosyal Yardım Vekâletidir.

REİS — Değiştirge yoktur. Maddeyi oyunza arz ediyorum. Kabul edenler ... Etmeyenler... kabul edilmiştir.

Beşinci Bölüm

Müteferrik hükümler

MADDE 35. — Hastalık ve sair mazeretlerle ezanesinden ayrılan bir eczacının bu ayrılış müddeti 24 saati tecavüz ettiği takdirde mahallin en büyük sağlık âmirine bir yazı ile haber verilir. Ayrılış müddeti on beş güne kadar devam edecekse ikinci eczane bulunmayan yerlerde eczane; varsa resmî eczanenin eczacısı, yoksa mahallin serbest tabibi, bulunmadığı veya kabul etmediği takdirde muvafakatleriyle Hükümet veya belediye tabibi nezaret eder. Aksi takdirde eczane kapatılır. İkinci bir eczane bulunmayan yerlerde mesul müdür tâyini kabil olmadığı takdirde eczane kapalı kalır. Ayrılış müddeti 15 günden fazla sürecekse Sağlık ve Sosyal Yardım Vekâletinden izin almak ve bir mesul müdür tâyin etmek mecburidir.

REİS — Değiştirge vardır, okuyoruz:

Yüksek Reisliğe

35 nci maddenin son fıkrası olan «ayrılış müddeti 15 günden fazla ilâh» fıkrasının kaldırılmasını arz ve teklif ederim.

Manisa
S. Mihçioğlu

REİS — İzah mı edeceksiniz efendim?

SUDİ MIHÇIOĞLU (Manisa) — Takririmi izah edeceğim arkadaşlar.

Buradaki son fıkranın kaldırılmasını arz ve teklif ettim. Sebebi, bir kaza merkezindeki eczacı âni olarak hastalanabilir. Eğer bunun ayrılışı 15 günü geçerse kendisine bir müdiri mesul bulmak külfeti tahmil edilmektedir. Meselâ Hınıs Kazasında eczacı bir mecburiyetle

veya âni rahatsızlığı dolayısıyla 15 günden fazla bir müddetle eczanesinin başından ayrılmak mecburiyetinde kalırsa yerine bir müdürü mesul koymak mecburiyetindedir. Nereden bulacak? Bulmadığı takdirde hakkında 44 ncü madde hükmü tatbik edilecektir. Nasıl bulsun, nereden bulsun? Âni hastalanmış, adam canıyla uğraşmaktadır. O halde Sağlık Bakanlığında bir eczacı bulsun göndersin. Şimdi canı ile uğraşan bir adama bunu tahmil edince ne yapacak? Bir de cezaya çarptırılıp hapsaneye girecek. Bu itibarla son fıkranın kaldırılmasını rica ediyorum.

(Doğru sesleri).

SÖZCÜ NUSRET KIRIŞCIOĞLU (Çanak-kale) — Efendim, maddenin son kısımlarını okuyorum :

«Ayrılış müddeti 15 güne kadar devam edecekse ikinci eczane bulunmayan yerlerde eczane; varsa resmî eczanenin eczacısı, yoksa mahallin serbest tabibi, bulunmadığı veya kabul etmediği takdirde muvafakatleriyle Hükümet veya belediye tabibi nezaret eder. Aksi takdirde eczane kapatılır. İkinci bir eczane bulunmayan yerlerde mesul müdür tâyini kabul etmediği takdirde eczane kapalı kalır. Ayrılış müddeti 15 günden fazla sürecekse Sağlık ve Sosyal Yardım Vekâletinden izin almak ve bir mesul müdür tâyin etmek mecburidir.»

SUDİ MIHÇIOĞLU (Manisa) — İşte bu noktaya itiraz ediyoruz.

NUSRET KIRIŞCIOĞLU (Devamla) — Şimdi efendim; eczanesine mesul müdür tâyin etmeden açık bırakması mevzu bahis değildir. Bundan başka mucibi tereddüt hangi nokta var, anlamıyorum. Mahzurları hakkında ileri sürdükleri mütalâa diğer fıkralarla alâkâlıdır zannedirim. Eczaneyi kapatsın diye mâni bir hüküm yoktur. Son fıkrada ise vaziyet tavih edilmiştir, ya kapatır veya mesul müdürle idare eder, bundan başka ne istiyorlar, eczanenin başı boş kalmasını mı? Hiç bir zaman buna müsaade edilemez.

SUDİ MIHÇIOĞLU (Manisa) — Muhterem arkadaşlar, müsaadenizle maddeyi tekrar okuyacağım :

«Hastalık ve sair mazeretlerle eczanesinden ayrılan bir eczacının bu ayrılış müddeti 24 saati tecavüz ettiği takdirde mahallin en büyük sağlık âmirine bir yazı ile haber verilir.

Ayrılış müddeti onbeş güne kadar devam edecekse ikinci eczane bulunmayan yerlerde eczane; varsa resmî eczanenin eczacısı, yoksa mahallin serbest tabibi, bulunmadığı veya kabul etmediği takdirde muvafakatleriyle Hükümet veya belediye tabibi nezaret eder. Aksi takdirde eczane kapatılır.» Ne zaman için? Yukarıda 15 günden fazla deniyor. İkinci eczane bulunmayan yerlerde mesul müdür tâyini kabul etmediği takdirde eczane kapalı kalır. Buna bir şey demiyoruz. Yalnız (ayrılış müddeti 15 günden fazla sürecekse Sağlık ve Sosyal Yardım Vekâletinden izin almak ve bir mesul müdür tâyin etmek mecburidir) kaydı vardır.

(15 günden sonra eczane kapalı kalır) tâbiri ile iktifa etmek lâzımdır. Çünkü ibarede, mesul müdür bulunmadığı takdirde eczacının 44 ncü maddenin tehdidi altında bulundurulması gibi bir mâna vardır. Onun için son fıkraya hiç lüzum yoktur. İkinci bir eczane bulunmayan yerlerde mesul müdür tâyini kabul etmediği takdirde eczane kapalı kalır. Burada mesele tamam olmuştur. Ve başka eczanesi, eczane olmayan yerlerde mesul müdür bulunmazsa elbette ki bunun için eczacıya bir ceza tâyin etmek doğru olmaz. Yalnız eczanenin kapanması lâzımgelir.

REİS — Komisyonun mütalâası nedir efendim.

SÖZCÜ NUSRET KIRIŞCIOĞLU (Çanak-kale) — Muhterem arkadaşlar, Sudi Mihçioğlu arkadaşımız takririni geniş şekilde izah edince haksız olduklarına daha iyi kanaat getirmiş olduk.

Şimdi burada iki hal var.

Bir, on beş günü geçmiyen, hastalık ve sair mazeretler dolayısıyla - bu mazeretler içinde meselâ eczacılığa mâni olmayan bir mahkûmiyet olabilir - eczacının 15 günden aşağı eczanesinin başında bulunamaması hali. Bu takdirde orada kim varsa, doktor ve saire, eczane bunlar nezaret edeceklerdir, bu nezaret hali de temin edilemediği takdirde kapalı kalacaktır.

15 günü geçtiği takdirde tatbik edilecek başka bir hüküm var. O zaman izin alma ve mesul müdür bulundurma mecburiyeti konuluyor. Meselâ bir eczacı, Hükümet tabibi nezaret etsin diye ona bırakıp da senelerce eczanenin başından uzaklaşamaz. Ancak kısa fasıllarla bu, kabul edilmiştir. Bunun dışında 15 günden fazla ayrılmış, ömrünün sonuna kadar ayrılmış, bu şekilde bu

doğru değildir. Takririn reddini maddenin aynen kabulünü rica ederim.

REİS — Buyurun.

SUDİ MIHÇIOĞLU (Manisa) — Efendim; Kirişcioğlu arkadaşımız af etsinler, anlamayan bendeniz değilim. Benim esbabı mucibem kuvvetlidir. Hiç zayıf değildir. Anlayışsızlık bendenizde değildir. Bir eczane sahibiyim, hasta oldum, on beş gün, üç ay, bir sene devam etti, bu rahatsızlığım. Eczanemi kapadım, gittim. Zaten bu kanunun hükümlerine göre Türkiyenin her yerinde eczane açmak serbesttir. Benim bulunup veya bulunmadığım zaman her hangi bir vatandaş gelir, bir istida verir, eczane açabilir. Ama ben on beş günden fazla ayrıldığı için eczane için bir müdürü mesul bulmakla mükellef kılınıyorum. Ne hakla? Ben bir müdürü mesul bulamazsam, buna imkân yoksa, hele bu günlerde memleketin eczacıya olan şiddetli ihtiyacı karşısında bir mesul müdür bulamadığım takdirde, 15 günden fazla eczaneden ayrıldığı için iki ay hastanede yattığım için beni hapis cezasıyla bu madde cezalandıracak. Rica ederim, hangi adalet, hangi demokrasi, hangi fikri mâdelet bu maddeyi bu şekilde kabul edebilir. Bu memlekette işçiler grev yapıyor, memurlar, işini terk ediyor, bir müeyyide tatbik edilmiyor da, bir eczacı 15 gün hasta olduğu için, eczaneden ayrılp hastaneye gittiği için iki ay hapis cezasına mahkûm oluyor. Çok rica ederim, bunu komisyondaki arkadaşlar hepsi bir daha toplam yenden tetkik etsinler.

SÖZCÜ NUSRET KIRIŞCIOĞLU (Çanakka-
le) — Efendim, ayrılış müddetinin 15 günden fazla sürmesi halinde eczane açık bırakılacaksa mesul müdür tâyin edilecektir. Kapatılacaksa bu mecburiyet yoktur. Tasavvur buyurun, beş seneye kadar hapis eczacılığa mani değildir, eczacı dört sene dokuz aya mahkûm olmuştaysa mesul müdür tâyin etmiyecek midir?. Eczacı içeride, eczane açık. Olmaz. Kapatısın. Kapatmasına mâni hüküm yoktur. Açık tuttuğu takdirde mesul müdürle idare edecektir.

SUDİ MIHÇIOĞLU (Manisa) — Bu sarahati maddeye verirsiniz mesele kalmaz.

NUSRET KIRIŞCIOĞLU (Devamla) — 15 günden fazla sürecekse, eczane açık bırakılmak istendiği takdirde; Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığından izin almak ve bir mesul müdür bu-

lundurmak şeklinde maddeyi tavzih edelim.

Lütfen bu ilâve ile reye konsun.

REİS — Maddeyi lütfen o suretle okuyunuz.

NUSRET KIRIŞCIOĞLU (Devamla) — Son fıkrayı okuyorum : (Ayrılış müddeti on beş günden fazla sürecekse eczane açık bırakılmak istendiği takdirde Sağlık ve Sosyal Yardım Vekâletinden izin almak ve bir mesul müdür tâyin etmek mecburidir.)

Bu madde zaten bu mânâyı tazammun eder. Fakat vuzuh veriyoruz.

REİS — Komisyon sözcüsünün şimdi maddeyi okuyuş şekline göre maddeyi reye arzedeceğim. Sudi Mihçioğlu'da iştirak etmektedir. Ayrıca Sudi Mihçioğlu'nun değiştirgesini reye arzelmeye lüzum kalmamıştır.

35 nci maddeyi, komisyon sözcüsünün son fıkrada yaptığı tadil şekliyle reye arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 36. — Tabiplerin tertip ettikleri reçeteleri hazırlamak ve muhteviyatlarını müracaat sahiplerine temin etmek üzere birden fazla eczanenin bulunduğu yerlerdeki eczanelerin gece ve pazar nöbetleri, mahallin en yüksek sağlık âmirinin tensibiyle halkın ihtiyacını temin edecek surette tanzim olunur.

Gerek nöbet ve gerekse tatil zamanları için verilecek emirlere eczacıların tâbi olması mecburidir

REİS — Değiştirge yoktur. Maddeyi reye arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 37. — Tabiplerin; eczanelerde hasta kabul etmeleri yasaktır. Ancak kaza ve âni bir tehlikeye uğrıyarak eczaneye gelen veya getirilen kimselerin ilk tedavisinin yapılması caizdir.

REİS — Değiştirge yoktur. Maddeyi reye arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 38. — Her eczacı eczanesi mıntakası içindeki mahallerde oturan ve tababet yapan tabiplerin isim ve adresleriyle hangi saatlerde muayenehane veya evlerinde bulduklarını gösterir mahallin sağlık âmirlerince tertip edilmiş bir listeyi eczane içinde halkın görebileceği bir mahalle asmaya mecburdur.

REİS — Değiştirge yoktur. Maddeyi reye arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 39. — Eczanelerde ihzar edilen reçetelerin fiyatlarını tesbit için en geç bir sene zarfında Sağlık ve Sosyal Yardım Vekâletince bir tarife yapılarak usulü dairesinde ilân edilir.

Bu tarifeler en az senede bir defa tetkik edilerek lüzum görülürse tadil ve aynı şekilde ilân olunur.

İlâç fiyatları hakkındaki şikâyetlerin tetkiki Sağlık ve Sosyal Yardım Vekâletine aittir. Yapılan tetkik sonunda tarife üstüne çıktığı anlaşılanlara yazılı ihtar yapılır. İki yazılı ihtara rağmen bu hareketlerine devam eden eczacılar hakkında mahkemece 44 ncü madde hükmü tatbik olunur.

Tetkik neticesi, bir eczacı delegesinin de iştirak ettireceği Yüksek Sağlık Şûrasına verilip uygun fiyat almadığı anlaşılan eczacılara bu kanunun 44 ncü maddesindeki cezalar tatbik olunur.

REİS — Komisyon sözcüsü.

SÖZCÜ NUSRET KIRIŞCIOĞLU (Çanak-kale) — Efendim; bu maddenin sonunda (Tetkik neticesi) diye başlayan üç satır, Sağlık Komisyonunun metninden zühulen buraya geçmiştir, tayyî icabetmektedir.

REİS — Efendim; değiştireceğimizi okuyoruz.

Yüksek Reisliğe

39 ncü maddenin ikinci fıkrasındaki (en az senede bir defa) yerine (En az altı ayda bir defa) olarak tashihinin oya arzını istirham ederiz.

Bilecik	Çoruh
Talât Oran	Abbas Gigin
Çoruh Mebusu	
Ali Rıza Sağlar	

T. B. M. M. Reisliğine

Şifahen arzettiğim sebeplerle 39 ncü maddenin aşağıda yazılı şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Manisa
M. Tümay

Madde 39 : Eczanelerde ihzar edilecek reçetelerde yazılı ilâçların fiyatlarını tesbit için her takvim yılı içinde Sağlık ve Sosyal Yardım Vekâletince bir tarife yapılarak usulen ilân olunur.

Bu tarifeler en az senede bir defa tetkik edilerek lüzum görülürse tadil ve aynı şekilde ilân edilir.

İlâç fiyatları hakkındaki şikâyetlerin tetkiki Sağlık ve Sosyal Yardım Vekâletine aittir.

Yapılan tetkik sonunda tarife üstüne çıktığı anlaşılanlara yazılı ihtar yapılır. İki yazılı ihtara rağmen bu hareketlerinde devam edenler hakkında 44 ncü madde hükmü tatbik olunur.

REİS — Ali Rıza Sağlar buyurun.

ALİ RIZA SAĞLAR (Çoruh) — Muhterem arkadaşlar, bu madde kanunun neşrinden sonra ilk defa olarak reçetelerin fiyatlarını tesbit için en geç bir sene zarfında bu tarifenin tatbikini kaydediyor. Bu doğrudur. Şu bakımdan doğrudur; 64 vilâyette, bütün eczane bulunan yerler geniş bir tetkika tâbi tutulacak, ondan sonra bir liste tanzim edilecektir. Bunun için bir sene değer. Ancak bu birinci esaslî etüdü bittikten sonra ikinci fıkrada «Bu tarifeler en az senede bir defa tetkik edilecek» diye kayıt vardır. Eczanelerin serbestliğinden kasdımız halkın ayağına kadar ilâcı temin etmek, ucuz ve bol ilâç vermektir. Senede bir defa teftiş edilirken bir hafta sonra yeni bir ilâç çıkabilir. Vatandaş, o ilâç fiyatının ne olduğunu ancak bir sene sonra öğrenmek mecburiyetindedir. Halbuki gün geçmiyor ki, yeni bir ilâç piyasaya sürülmüş olmasın. Piyasaya haftada en az bir ilâç çıkmaktadır. Binaenaleyh senede iki defa tarife vermek lâzımdır ve bu, vatandaş daha çok tatmin edecektir.

REİS — Muhlis Tümay.

MUHLİS TÜMAY (Manisa) — Efendim, Komisyon Sözcüsü benim takririmle kaldırmasını istediğim son fıkrayı maddeten kaldırmış olduklarını ifade ettiler. Bu itibarla bu noktaya mâtuf olan isteğimin yeri kalmıyor.

Maddenin başında (Reçeteler fiyatlarını tesbit için) deniliyor, tesbit edilecek, reçetenin değil, ilâcın fiyatıdır. Binaenaleyh, (ilâç fiyatını tesbit için) denmesi daha yerinde olacaktır.

Yine o fıkrada (en geç bir sene zarfında) deniliyor; zarf yuvarlak mefhumdur. Takvim yılı denmesi daha yerinde olacaktır. Sağlık ve Sosyal Yardım Vekâleti fiyatın altına veya üstüne çıkma şeklinde yeni bir tesbit yapabilir. Bu noktayı arz ediyorum.

REİS — Komisyon sözcüsü.

SÖZCÜ NUSRET KIRIŞCIOĞLU (Çanak-kale) — Muhlis Tümay arkadaşımızın tahrir

şekline taallük eden itirazları yerindedir. (Reçetelerin fiyatlarını tesbit için) yerine, (reçetelerde yazılı ilâçların fiyatlarını tesbit için) denilmesi daha doğru olacaktır. Tekliflerine iştirak ediyoruz.

Yalnız Sağlık Komisyonu Sözcüsü olan Ali Rıza Sağlar arkadaşımızın, kendi metinlerinde mevcut bir kayıt hakkında teklifte bulunabileceklerimi zannediyorum.

ALİ RIZA SAĞLAR (Çoruh) — Kendi metnimiz değildir.

REİS — Nusret Bey, mâni değildir. Aksine olmaması lâzımdır.

NUSRET KİRİŞCIOĞLU (Devamla) — Fiyatların altı ayda bir tekrar gözden geçirilip fiyat tesbiti cihetine gidilmesi mümkün görünmüyor bize.

Senede bir, dahi bu iş büyük müşkülâta olmaktadır. Vekâletin bütün bu mevcut ilâçlar üzerinde yaptıracağı tetkikat neticesinde ilân edilecektir. Altı ayda bir fiyat ilânı caiz olması gerektir. Bir tereddüt hâsıl olduğu takdirde tadilat yapılabilir. Bu itibarla maddenin metninin olduğu gibi bırakılması ve ancak Muhlis Tümay arkadaşımızın, tahrir şekline taallük eden teklifi ile kabul edilmesi muvafık olacaktır.

Maddeyi son şekliyle aynen okuyorum :

MADDE 39. — Eczanelerde ihzar edilen reçetelerde yazılı ilâçların fiyatlarını tesbit için en geç bir sene zarfında Sağlık ve Sosyal Yar-

dım Vekâletince bir tarife yapılarak usulü da-iresinde ilân edilir.

Bu tarifeler en az senede bir defa tetkik edilerek lüzum görülürse tadil ve aynı şekilde ilân olunur.

İlâç fiyatları hakkındaki şikâyetlerin tetkiki Sağlık ve Sosyal Yardım Vekâletine aittir. Yapılan tetkik sonunda tarife üstüne çıktığı anlaşılanlara yazılı ihtar yapılır. İki yazılı ihtar rağmen bu hareketlerine devam eden eczacılar hakkında mahkemece 44 ncü madde hükmü tatbik olunur.

Madde bu şekilde olacaktır. Bilhassa bu maddede «Eczanelerde ihzar edilen» tâbirine dikkat olunması icabeder. Bu bakımdan takririn nazara alınmaması ve maddenin bu şekilde reye konulması muvafık olur.

REİS — Muhlis Bey, bir mütalâanız var mı? komisyona iştirak ediyor musunuz?

MUHLİS TÛMAY (Manisa) — Ediyorum.

REİS — Ali Rıza Sağlar ve arkadaşlarının değiştirmesine komisyon iştirak etmemektedir. Oyunuza arz ediyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Değiştirge reddolunmuştur.

39 ncü maddeyi, komisyonun şimdi burada ifade ettiği şekilde oyunuza arz ediyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Vakit gecikmiştir. 18. XII. 1953 Cuma günü saat 15 te toplanılmak üzere oturuma son veriyorum.

Kapanma saati : 18,05

5. — SUNUKLAR VE TELGRAFLAR

1. — Cumhuriyet Halk Partisinin haksız iktisaplarının iadesi hakkındaki teklifin kanuniyet kesbetmesi dolayısıyla duyulan memnuniyeti bildiren telgraflar.

Kırıkhan Demokrat Parti İdare Heyeti Reisi İsmail Pürdelioğlu;

İzmir Selçuk Mahallesi Muhtarı Mustafa Diner;

İzmir Basmahane Demokrat Parti Gazili Ocağı Reisi Cezmi Posluk;

Adana Alidede Demokrat Parti İl İdare Heyeti Reisi Hidayet Karuç;

İzmir Değirmenci Ocak Reisi Faik Özkılıç;
Turgutlu İstiklâl Mahallesi Demokrat Parti Ocak Reisi Necati Yıldız;

İzmir Eşrefpaşa D. P. Bucağı Reisi Orhan Çelikkaya;

Üsküdar D. P. Ahmediye Ocağı Reisi Ali Rıza Saateci;

İzmir Şehir Meclisi D. P. Grubu Reisi Enver Dündar Basar;

Sındırgı'nın Dövertepe Nahiyesinden Mehmet Yılmaz;

Ayvalık D. P. Reisi Avni Baskın;

Sapanca D. P. Bucak Reisi Azım;
Menemen D. P. İlçe İdare Kurulu Reisi Lûtfi İlman;
Havran Büyükdere Köyü D. P. lileri adına Muhtar Hasan Yüksel;
Şile D. P. İlçe İdare Kurulu Reisi İbrahim Özdemir;
Havran Büyükdere D. P. Ocak Reisi Hüseyin Topçu;
Silivri Kaza İdare Heyeti Reisi Kadri Haseki;
Kırşehir D. P. İl Kurulu;
Yalova D. P. Kaza İdare Heyeti;
Karacasu D. P. İdare Heyeti Reisi Mustafa Çakmak;
Mersin D. P. İdare Heyeti Reisi Fahri Merzeci
Çankırı D. P. İdare Heyeti Reisi Hasan Altuğ;
Kemaliye D. P. lileri namına Cemil;
Maraş Vilâyet D. P. İdare Heyeti Reisi Mahmut Karabucuk;
Çınar D. P. İdare Heyeti ve Altınakar ailesi adına Zekeriya Altınakar;
Nevşehir Şoförler Cemiyeti Başkanı Ahmet Kemal Dedeoğlu, Ticaret Odası Başkanı Nail Tavukçu, Belediye Başkanı Azmi Durukanlı, D. P. Başkanı Hamdi Gulaloğlu, Esnaf Kooperatifi Başkanı Ahmet Devocioğlu, Üzüm Mahsulleri Tarım Kooperatifi Kurulu Başkanı Nuri Koçak, Demirciler Derneği Başkanı İsmail Bayyurt, Bağcılar Derneği Başkanı Durmuş Dedeoğlu, Nalbantlar Derneği Başkanı Mehmet Tasbilek, Çiftçi Malları Koruma Başkanı Yaşar Akyüz.
Dazkırı 400 D. P. li adına Dazkırı D. P. Başkanı Y. Hüseyin Toprak.
Edirne D. P. İdare Kurulu Başkanı Rasih Gürkan.
Ege Köylü Postası Gazetesi sahibi,
Misis, Havraniye Köyü D. P. Ocak Başkanı Halil Çakır,
Karşıyaka, Günlük Siyasi Demokrat Ege Gazetesi,
Bayındır, Demicilik, Bıyıklar D. P. Ocak Başkanı Ramazan Ergün,

Bornova Belediye Meclisi D. P. Grubu adına Başkan İbrahim Bakırcı,
Çan D. P. İlçe Başkanı M. Özel,
İzmir D. P. İkinci Aziziye İdare Heyeti Başkanı ve üyeleri,
İzmir, Dolaplı Köyü Ocak Reisi ve üyeleri namına S. Özen,
İzmir, Kadifekale idare heyeti reisi Mustafa Çetinkaptan,
İzmir, Bornova Bucak İdare Kurulu Başkanı Hasan Bagra,
İzmir, Yapıcıoğlu Bucak D. P. İdare Heyeti, Taraklı D. P. Başkanı Mehmet Aydın,
Aydın, Cestepe Köyü halkı namına Musa Besliyen,
Sivriş D. P. Kurulu Başkanı yerine Bekir Cenger,
Galata, Haliç Feneri D. P. Bucak İdare Heyeti,
İzmir, eski müteşebbis heyetten Mustafa Öz-dinar,
Denizli D. P. Vilâyet İdare Heyeti,
Karşıyaka günlük Enternasyonal Fuar Gazetesi,
Karşıyaka D. P. İlçe İdare Kurulu Başkanı Sezai Akdağ,
Çırpıköy D. P. İdare Kurulundan Fuat Öngel,
Çırpıköy D. P. Bucağı namına Mehmet Özece,
Havsa Bucak D. P. Başkanı Ahmet Savaş-türk,
Osmaniye D. P. İlçe İdare Kurulu Üyesi Yusuf Şenet, Muharrem Kılıç ve Abidin Boyraz,
İkiçeşmelik D. P. Kahraman Mescit Fevzi-paşa Ocağı;
2. — Cumhuriyet Halk Partisinin Haksız İktisaplarının iadesi hakkındaki Kanun teklifi münasebetiyle duyulan teessürü bildiren tel-graflar :
Edremit C. H. P. İlçe Reisi Olcaytu;
Kars C. H. P. İl İdare Kurulu Reisi Saffet Tiryaki
Alpo C. H. P. Bucak Kongresi Reisi İbrahim Demir;
Ünye C. H. P. İlçe Reisi Muharrem Tekin;

Vakıflar Umum Müdürlüğü 1953 yılı Bütçe kanununa bağlı (A/1) ve (A/2) işaretli cetvellerde değişiklik yapılması hakkındaki kanuna verilen reylerin neticesi

(Kanun kabul edilmiştir.)

Âza sayısı : 487
 Rey verenler : 260
 Kabul edenler : 260
 Reddedenler :
 Çekinseler :
 Reye katılmıyanlar : 206
 Açık mebusluklar : 21

[Kabul edenler]

AFYON KARAHİSAR

Abdullah Güler
 Süleyman Kerman
 Bekir Oynaganlı
 Kemal Özçoban
 Avni Tan
 Salih Torfilli
 Ahmed Veziroğlu
 Gazi Yiğitbaşı

AGRI

Celâl Yardımcı

AMASYA

Kemal Eren
 Hâmit Koray
 İsmet Olgaç

ANKARA

Ömer Bilen
 Dağıstan Binerbay
 Hamdi Bulgurlu
 Osman Şevki Çiçekdağ
 Ramiz Eren
 Mümtaz Faik Fenik
 Seyfi Kurtbek
 Fuad Seyhun

ANTALYA

Nazifi Şerif Nabel
 Burhanettin Onat
 İbrahim Subaşı
 Ahmet Tokuş

AYDIN

Şevki Hasırcı
 Etem Menderes
 A. Baki Ökdem
 Cevat Ülkü
 Lütfi Ülkümen

BALIKESİR

Vacid Asena
 Muzaffer Emiroğlu
 Müfit Erkuyumcu
 Mücteba İştin
 Ali Fahri İşeri
 Arif Kalıpsızoğlu
 Ahmet Kocabıykoğlu
 Sıtkı Yırcalı

BİLECİK

İsmail Aşkın
 Keşşaf Mehmet Kurkut
 Talât Oran
 Yümnü Üresin

BİNGÖL

Feridun Fikri Düşünsel

BITLİS

Nusrettin Barut
 Salâhattin İnan

BOLU

Fahri Belen
 Mithat Dayıoğlu
 İhsan Gülez
 Kâmil Kozak
 Vahit Yöntem

BURDUR

Fethi Çelikbaş
 Mehmet Erkazancı
 Mehmet Özbey

BURSA

Selim Ragıp Emeç
 Ağâh Erozan
 Sadettin Karacabey
 Hultsi Köymen
 Mithat San
 Halûk Saman

Kenan Yılmaz

Needet Yılmaz

ÇANAKKALE

Kenan Akmanlar
 Emin Kalafat
 Nusret Kirişcioğlu

ÇANKIRI

Kenan Çiğman

ÇORUH

Abbas Gigin
 Mesud Güney
 Ali Rıza Sağlar
 Zihni Ural

ÇORUM

Sedat Baran
 Şevki Gürses
 Baha Koldaş
 Hüseyin Ortakcioğlu
 Saip Özer
 Hakkı Yemenciler

DENİZLİ

Fikret Başaran
 Ali Çobanoğlu
 Eyüp Şahin
 Refet Tavaslıoğlu

DİYARBAKIR

Kâmil Tayşı

EDİRNE

Arif Altınalmaz
 Cemal Köprülü
 Rükneddin Nasuhioğlu
 Hasan Osma

ELAZIĞ

Abdullah Demirtaş
 Suphı Ergene
 Hâmit Ali Yöney

ERZURUM

Rıfki Salim Burçak
 Fehmi Çobanoğlu
 Bahadır Dülger
 Sabri Erduman
 Enver Karan
 Emrullah Nutku
 Rıza Topçuoğlu
 Memiş Yazıcı
 Mustafa Zeren

ESKİŞEHİR

Muhtar Başkurt
 Ekrem Baysal
 Ali Fuad Cebesoy
 Hasan Polatkan
 Abidin Potuoğlu
 Kemal Zeytinioğlu

GAZİANTEP

Galip Kınoğlu
 Süleyman Kuranel
 Ali Ocak

Cevdet San
 Salâhattin Ünlü

GİRESUN

Hamdi Bozbağ
 Ali Naci Duyduk
 Hayrettin Erkmen
 Tahsin İnanç

Doğan Köymen
 Arif Hikmet Pamuk-
 oğlu

Adnan Tüfekcioğlu

GÜMÜŞANE

Cevdet Baybura
 Halis Tokdemir
 Ahmet Kemal Varıncı

Halit ZARBUN

İÇEL

Halil ATALAY

Hüseyin FIRAT

Refik KORALTAN

Aziz KÖKSAL

Celâl RAMAZANOĞLU

Şahap TOL

İSPARTA

Said BILGIÇ

Reşit TURGUT

İSTANBUL

Salamon ADATO

Andre VAHRAM BAYAR

Nihad REŞAD BELGER

Faruk NAFİZ ÇAMLIBEL

Hâdi HÜSMAN

Adnan MENDERES

Ahilya MOSHOS

Seyfi ORAN

Mükerrem SAROL

Fahrettin SAYIMER

Füruzan TEKİL

Nazlı TLABAR

Ahmet TOPÇU

Celâl TÜRKGELDİ

Hüsnü YAMAN

İZMİR

Mehmet ALDEMİR

Pertev ARAT

Avni BAŞMAN

Behzat BILGIN

Tarık GÜRERK

Vasfi MENTEŞ

Cemal TUNCA

Ekrem HAYRİ ÜSTÜNDAĞ

Zühtü HİLMİ VELİBEŞE

KARS

Lâtif AKÜZÜM

Abbas ÇETİN

Tezer TAŞKIRAN

KASTAMONU

Fahri KEÇECİOĞLU

Rifat TAŞKIN

KAYSERİ

Fikri APAYDIN

İsmail BERKOK

Kâmil GÜNDEŞ

Ali Rıza KILÇKALE

İbrahim KIRAZOĞLU

Yusuf Ziya TURGUT

KIRKLARELİ

Şefik BAKAY

Fikret FİLİZ

Faik ÜSTÜN

KIRŞEHİR

Osman BÖLÜKBAŞI

Elvan KAMAN

Rifat ÖZDEŞ

KOCAELİ

Ekrem ALICAN

Ziya ATIĞ

Salih KALEMCİOĞLU

Yeredoğ KIŞIOĞLU

Saim ÖNHON

Hüsnü TÜRKAND

Ethem VASSAF

KONYA

Rifat ALABAY

Kemal ATAMAN

Hidayet AYDINER

Remzi BİRAND

Sıtkı SALİM BURÇAK

Ali Rıza ERCAN

Saffet GÜROL

Tarık KOZBEK

Murad ÂLİ ÜLGEN

KÜTAHYA

Meedet ALKIN

Yusuf AYSAL

Besim BESİN

Hakkı GEDİK

Asım GÜNDÜZ

Ahmet KAVUNCU

Süleyman SÜRURİ NAsuhoğlu

İhsan ŞERİF ÖZGEN

MALATYA

Nuri OCAKIOĞLU

MANİSA

Adnan KARAOĞLU

Fevzi LÜTFİ KARAOĞLU

Muzaffer KURBANIOĞLU

Nafiz KÖREZ

Muhlis TÜMAY

MARAS

Nedim ÖKMEN

MARDİN

Abdülkadir KALAV

MUĞLA

Yavuz BAŞER

Nadir NADİ

Nâtik POYRAZOĞLU

MUŞ

Hamdi DAYI

Ferit KILIÇLAR

NİĞDE

Hâdi ARIBAŞ

Süreyya DELLALOĞLU

Asım DOĞANAY

Ferit EÇER

Fahri KÖŞKEROĞLU

Hüseyin ÜLKÜ

Halil Nuri YURDAKUL

ORDU

Refet AKSOY

Feyzi BOZTEPE

RİZE

İzzet AKÇAL

Mehmet FAHRİ METE

Ahmet MORGİL

SAMSUN

İsmail IŞIN

Tevfik İLERİ

Muhittin ÖZKEFELİ

Ferid TÜZEL

Şükrü ULUÇAY

SEYHAN

Zeki AKÇALI

Arif NİHAT ASYA

Tevfik COŞKUN

Reşad GÜÇLÜ

Mahmut KİBAROĞLU

Sinan TEKELİOĞLU

SİİRD

Mehmet DAIM SÜALP

Şefik TÜRKDOĞAN

Cemil YARDIM

SİVAS

Nâzım AĞACIKOĞLU

İbrahim DUYGUN

Şevki ECEVİT

Nurettin ERTÜRK

Halil İMRE

Bahattin TANER

Hüseyin YÜKSEL

TEKİRDAĞ

Hüseyin BİNGÜL

Zeki ERATAMAN

TOKAT

Sıtkı ATANÇ

Fevzi ÇUBUK

Ahmet GÜRKAN

Muzaffer ÖNAL

Mustafa ÖZDEMİR

TRABZON

Salih ESAD ALPEREN

Mahmut GULOĞLU

Mustafa REŞİT TARAKÇIOĞLU

TUNCELİ

Hıdır AYDIN

Hasan REMZİ KULU

URFA

Feridun AYALP

Feridun ERGİN

Celâl ÖNCEL

VAN

İzzet AKIN

YOZGAD

Faik ERBAŞ

Fuat NİZAMOĞLU

Hasan ÜÇÖZ

ZONGULDAK

Fehmi AÇIKSÖZ

Hüseyin BALIK

Suat BAŞOL

Cemal KİPÇAK

Rifat SİVİŞOĞLU

[Reye katılmıyanlar]

AFYON KARAHİSAR

Ali İhsan Sâbis

AĞRI

Kasım Küfrevi

Halis Öztürk

ANKARA

Sadri Maksudi Arsal

Muhlis Bayramoğlu

Salâhattin Benli

Muhlis Ete

Abdullah Gedikoğlu

Osman Talât İltekin (İ.)

Hâmid Şevket İnce

Talât Vâsfi Öz

Cevdet Soydan

ANTALYA

Fatin Dalaman (İ.)

Akif Sarıoğlu

Ahmet Tekelioğlu

AYDIN

Namık Gedik

Nail Geveci

BALIKESİR

Salâhattin Baskan

Esat Budakoğlu

Enver Güreli

Yahya Pelvan

Muharrem Tunçay

BİNGÖL

Mustafa Nuri Okcuoğlu

BOLU

Zuhuri Danışman

Mahmut Güçbilmez

BURSA

Raif Aybar

Selim Herkmen

Ali Canib Yöntem

ÇANAKKALE

Süreyya Endik

Bedi Enüstün

Nihat İyriboz

İhsan Karasioğlu

Ömer Mart

ÇANKIRI

Kâzım Arar

Kemal Atakurt

Celâl Boynuk

Celâl Otman

ÇORUH

Mecit Bumin

ÇORUM

Ahmet Başibüyük

Hasan Ali Vural

DENİZLİ

Baha Akşit

Mustafa Gülcügil

DIYARBAKIR

Ferit Alpiskender

Yusuf Azizoğlu

M. Remzi Bucak

Mustafa Ekinci

Nâzım Önen

EDİRNE

Mehmet Enginün

ELAZIĞ

Ömer Faruk Sanaç

Mehmet Şevki Yazman

ERZİNCAN

Cemal Göneng

Şemsettin Günaltay

Nahid Pekcan

Sabit Sağıroğlu

Ziya Soyulu

ERZURUM

Said Başak

GAZİANTEP

Ekrem Cenani

Samih İnal

GİRESUN

Mazhar Şener

GÜMÜŞANE

Vasfi Mahir Kocatürk

Kemal Yörükoğlu

HAKKÂRİ

Selim Seven (İ.)

HATAY

Abdullah Cilli

Abdürrahman Melek

Celâl Sait Siren

Tayfur Sökmen

Hasan Reşit Tankut

Cavit Yurtman

İÇEL

Salih İnankur

İSPARTA

İrfan Aksu

Kemal Demiralay

Tahsin Tola

İSTANBUL

Enver Adakan

İhsan Altinel

Ahmet Hamdi Başar

Celâl Bayar (Reisicum-
hur)

Mithat Benker

Fuad Hulûsi Demirelli

Bedri Nedim Göknil

Salih Fuad Keçeci

Fuad Köprülü (Vekil)

Mithat Sözer

Sani Yaver (İ.)

Senihi Yürüten

İZMİR

Halide Edip Adıvar

Cihad Baban

Muhiddin Erener

Sadık Giz

Necdet İncekara

Osman Kapani

Halil Özyörük

Abidin Tekön

KARS

Fevzi Aktaş

Sırrı Atalay

Mehmet Bahadır

Veyis Koçulu

Esat Oktay

Hüsametdin Tuğaç

Hüseyin Cahit Yalçın
(İ.)**KASTAMONU**

Sait Kantarel

Şükrü Kerimzade

Muzaffer Âli Mühto
(İ.)

Ziya Termen

Hayri Tosunoğlu

Hamdi Türe

KAYSERİ

Emin Develioğlu

Mehmet Özdemir

KIRKLARELİ

Mahmut Erbil

Sıtkı Pekkip (İ.)

KİRŞEHİR

Halil Sezai Erkut

KOCAELİ

Hamdi Başak

Mümtaz Kavalcıoğlu

Lûtfi Tokoğlu

Mehmet Yılmaz

KONYA

Abdürrahman Fahri

Ağaoğlu (İ.)

Abdi Çilingir

Ziyad Ebüzziya

Muammer Obuz

Himmat Ölçmen

Unran Nazif Yiğiter

KÜTAHYA

Ahmet İhsan Gürsoy

Remzi Koçak

MALATYA

Esat Doğan

Hüseyin Doğan

Mehmet Sadık Eti

Hikmet Fırat

İsmet İnönü

Mehmet Kartal

Mehmet Kulu

Abdülkadir Özbay

Lûtfi Sayman

MANİSA

Samet Ağaoğlu

Şemi Ergin

Faruk İlker

Refik Şevket İnce (İ.)

Sudi Mihçioğlu

Hamdullah Suphi Tan-
rıöver**MARAŞ**

Abdullah Aytemiz (İ.)

Ahmet Bozdağ

Salâhattin Hüdayioğlu

Ahmet Kadoğlu

Remzi Öksüz

Mazhar Özsoy

MARDİN

Abdürrahman Bayar

Mehmet Kâmil Boran

Rıza Erten (İ.)

Cevdet Öztürk

Kemal Türkoğlu

Aziz Uras (İ.)

MUĞLA

Cemal Hünel

Zeyyat Mandalıncı

Nuri Özsan

ORDU

Hüsnü Akyol

Naşit Fırat

Yusuf Ziya Ortaç

Zeki Mesut Sezer

Hamdi Şarlan (İ.)

Atıf Topaloğlu

RİZE

Kemal Balta

Osman Kavrakoğlu

Zeki Rıza Sporel

ŞAMSUN

Haşim Alişan (İ.)

Naci Berkman

Firuz Kesim

Hasan Fehmi Ustaoglu

(İ.)

Hâdi Uzer (İ.)

SEYHAN

Remzi Oğuz Arık

Sedat Barı

Yusuf Ziya Eker

Salim Serçe

Cezmi Türk

SİİRD

Baki Erden

SİNOB

Muhtar Acar

Nuri Sertoğlu

Server Somuncuoğlu

Ali Şükrü Şavlı

Muhit Tümerkan

SİVAS

Ercüment Damalı

Rifat Öçten

Sedat Zeki Örs

TEKİRDAĞ

İsmail Hakkı Akyüz

Şevket Mocan

TOKAD

Zihni Betil

Hamdi Koyutürk (İ.)

Halûk Ökeren

TRABZON

Naci Altuğ

Faik Ahmed Barutçu

Saffet Baştımar

Cemal Reşit Eyüboğlu

Süleyman Fehmi Kalaycıoğlu

Hamdi Orhon

Hasan Saka

Cahid Zamangil

URFA

Necdet Açınal

Hasan Oral

Reşit Kemal Timuroğlu

VAN

Ferid Melen

Kâzım Özalp

YOZGAD

Niyazi Ünal Alıcılı

Avni Doğan

Yusuf Karşoğlu

Hâşim Tathoğlu (İ.)

ZONGULDAK

Yunus Muammer Alakant

Abdürrahman Boyacıgiller

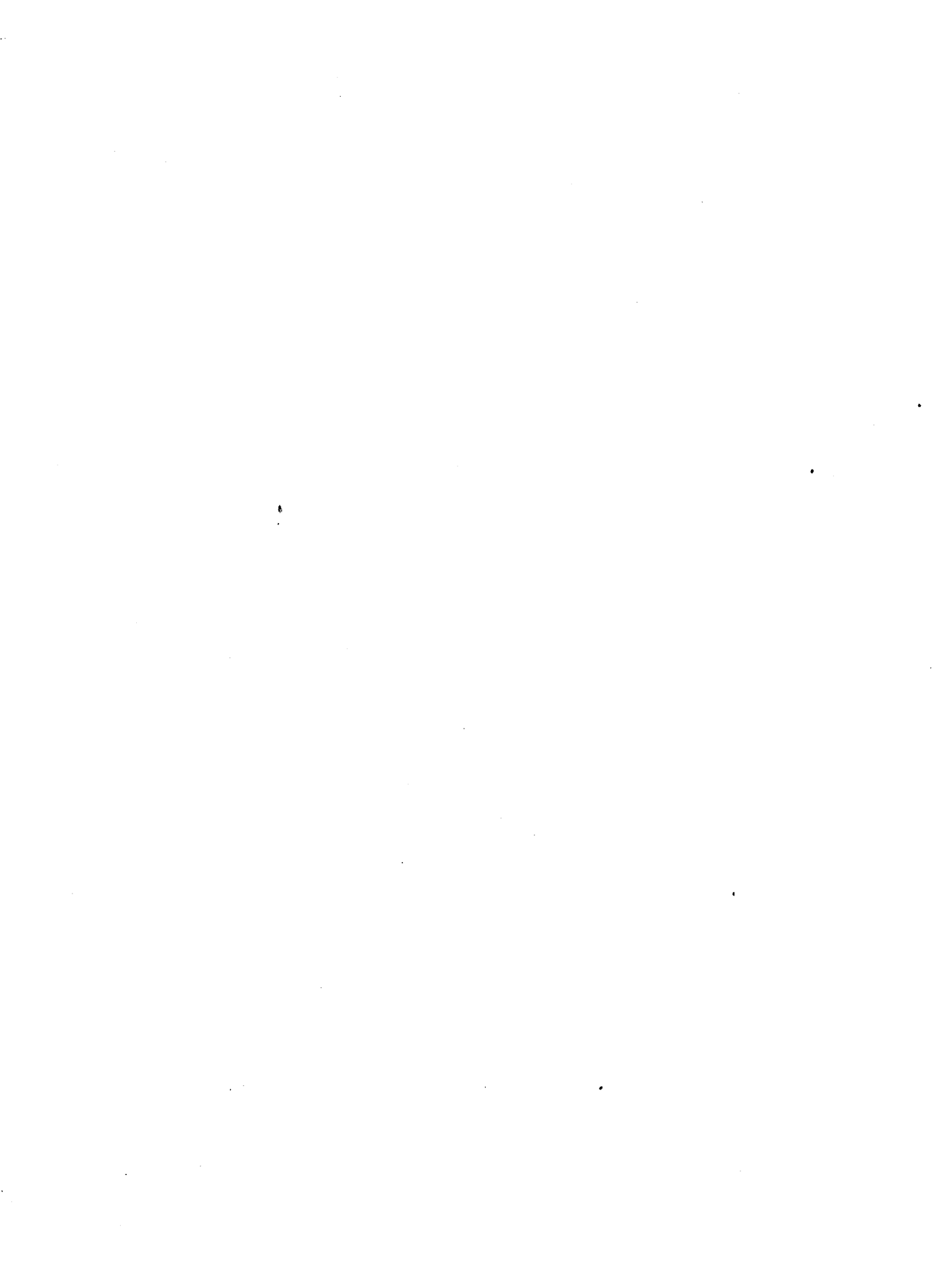
Ali Rıza İncealemdar-oğlu

Avni Yurdabayrak

[Açık mebusluklar]

Amasya	1	Manisa	1
Ankara	1	Niğde	1
Bursa	1	Sivas	2
Denizli	2	Tekirdağ	1
Diyarbakır	1	Tokad	1
Kastamonu	2	Trabzon	1
Kayseri	1	Urfa	1
Konya	2	Zonguldak	1
Malatya	1		21

Vakıflar Umum Müdürlüğü 1953 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/1) ve (A/2) işaretli cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun lâyihası ve Bütçe Komisyonu raporu (1/685)

T. C.

Başvekâlet

Muamelât Umum Müdürlüğü

Tetkik Müdürlüğü

Sayı : 71 - 2659, 6/3273

27 . XI . 1953

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Vakıflar Umum Müdürlüğü 1953 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/1) ve (A/2) işaretli cetvellerde değişiklik yapılması hakkında hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 22 . X . 1953 tarihinde Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan kanun ve esbabı mucibe lâyihalarının ilişkileriyle birlikte sunulmuş olduğunu saygılarımla arz ederim.

Başvekil

A. Menderes

ESBABI MUCİBE LÂYİHASI

Vakıflar Umum Müdürlüğü 1953 yılı Bütçesinin bâzı tertipleri arasında (15 000) lira aktarma yapılmasına ve yine (A/1) cetvelindeki bâzı tertipler ile (A/2) cetveline dâhil bulunan 701 nci faslının 10 ncu akar onarımı ve 20 nci hayrat onarımı maddelerine (695 000) lira munzam tahsisat verilmesine dair olan kanun tasarısı iliştilerle sunulmuştur.

Tetkikinde görüleceği üzere; aktarma ve munzam tahsisat olarak istenilen (710 000) liranın (5 500) lirası merkez kırtasiyesi, öteberi masrafları ve ısıtması, (7 500) lirası vilâyetler kırtasiyesi, döşemesi, demirbaşı ve aydınlatması; (2 000) lirası merkez posta, telgraf ve telefon ücretleri, (3 500) lirası vilâyetler posta, telgraf ve telefon ücretleri; (3 000) lirası vilâyetler kira bedeli; (4 000) lirası sürekli görev yolluğu, (30 000) lirası geçici görev yolluğu; (6 000) lirası tapu harç ve masrafları, (30 000) lirası başka her çeşit masraflar; (1 000) lirası para taşıma masrafları; (25 000) lirası Gureba Hastanesi masrafları; (2 000) lirası satınalma ve abone; (10 000) lirası başka her çeşit yayın ve tanıtma masrafları; (7 500) lirası hükme bağlı borçlar; (30 000) lirası çeşitli sosyal yardımlar; (75 000) lirası akar onarımı ve (468 000) lirası da hayrat ve âbideler onarımı tertiplerine ait bulunmaktadır.

İş hacminin günden güne gelişmesi ve geniş mikyasta tatbıkına geçilen programları gereğince inşa ve tamir edilen akar ve hayrata ait fennî evrakın ihzarının çok fazla kırtasiye malzemesinin sarfını icabettirmesi dolayısıyla 301 nci ve 302 nci fasılların 10 ncu maddelerindeki tahsisat bakıyelerinin yıl sonuna kadar olan ihtiyacı karşılamıyacağı anlaşılmış ve bir miktar tahsisat ilâve edilmiştir.

2 nci Vakıf Apartmanının zemin katı ile 2 nci katını işgal etmekte olan Vakıflar Umum Müdürlüğünün, halen Etibankın kirasında bulunan binaya taşınarak kurulacak Vakıflar Bankası ile birlikte aynı binada faaliyette bulunması takarrür etmiş olup bu hususta ihtiyar edilecek nakil masrafı ile İstanbul Vakıflar Başmüdürlüğünde bulunup ihtiyaca binaen merkeze getirilmesi gerekli görülen mücellithane aletlerinin nakil masrafını tertiplerinde mevcut tahsisat bakıyelerinin karşılamıyacağı; yeni ihdas olunan Ankara Müdürlüğüne kasa, masa, sandalye ve yazı makinesi

gibi bâzı mübrem döşeme ve demirbaş eşyasının temini gerektiği ve birçok vakıflar idarelerine elektrik tesisatı yaptırılmış olması ve yaz saatinin tatbik edilmemesi dolayısıyla sarfiyatı günden güne artan vilâyetler aydınlatması tertibindeki tahsisatın da yıl sonuna kadar tahakkuk edecek ihtiyaca tekabül etmeyeceği anlaşılmış olduğu cihetle 301 nci faslın 40 nci merkez öteberi masrafları maddesiyle 302 nci faslın 20 nci vilâyetler döşemesi, 30 ncu vilâyetler demirbaşı ve 50 nci vilâyetler aydınlatması maddelerine birer miktar tahsisat eklenmesi zaruri görülmüştür.

Diğer taraftan öteden beri kalorifer tesisatı bulunan 2 nei Vakıf Apartmanının bir kısmını işgal etmekte ve bu sebepten ayrıca ısıtma masrafı vermemekte olan Umum Müdürlük şubelerinin Etibank binasına nakli halinde ısıtma bedeli ödemesi gerekeceğinden yeniden açılan bu maddeye (3 000) lira tahsisat konulmuştur.

Geçen yıldan beri daha şümüllü bir şekilde tatbıkına geçilen programları uyarınca birçok vilâyetlerimizde yeni akarlar inşasına başlanması ve eski yıllarla kıyas kabul etmeyecek sayıda hayrat ve âbide tamirinin ele alınması gerek yazı gerekse telefon ve telgraf muhaberatını artırdığı gibi; birçok vilâyetlerimizde PTT İdaresince otomatik telefon santrallerinin kurulmasıyla bu santrallere bağlanan Vakıflar idareleri telefonları için gerek tesis ve nakil gerekse mükâleme bedeli olarak bir hayli masraf yapıldığı cihetle 304 ncü faslın 11, 12, 21 ve 22 nei maddelerine birer miktar tahsisat ilâvesi gerekmiştir.

Vilâyetlerdeki Vakıflar idarelerinden bâzıları kira ile tuttıkları binalarda oturmaktadırlar. Bu idarelerin aynı belediye hudutları dâhilinde serbest kiraya tâbi gayrimenkulleri bulunduğu cihetle kiracı olarak işgal ettikleri binalar hakkında serbest kira usulü tatbik edildiğinden 6084 sayılı Kanunun icabı olarak 305 nei Vilâyetler Kira Bedeli Faslına da bir miktar ek tahsisat alınması lüzumu hâsıl olmuştur.

Son yılların sarfiyat seyrine ve mevcut bakiyesine nazaran, tertibindeki tahsisatın yıl sonuna kadar olan ihtiyacı karşılamıyacağı anlaşılan 307 nei Faslın 10 neu Sürekli Görev Yolluğu maddesine ek tahsisat alınması zaruri görülmüştür. 1952 yılı sonunda bu tertibe munzam tahsisat alınmış olması da bu zarureti teyit etmektedir.

Umum müdürlüğün esas faaliyeti cümlesinden bulunan âbide ve cami tamirâtı ile gelirin artırılması için yeni akarlar inşasına büyük bir ehemmiyet verilmekte ve her yıl bir evelki yıla nazaran daha fazla tamirat ve inşaat yapılmaktadır. Bu işlerin yürütülmesi için lüzumlu olup Geçici Hizmetliler tertibinden istihdam edilen teknik elemanlar adedi yapılan işlerle mütenasip olarak her yıl arttığı gibi hemen her vilâyetteki işlerin keşiflerinin tanzimi, nezaret, kontrol ve kabul işleri için mahallerine defalarla gidip gelmeleri icabettiğinden yolluk sarfiyatı da gittikçe artmaktadır.

Gerçi 1952 yılı sonunda bu tertibe bir miktar munzam tahsisat alınmış olması göz önünde tutularak 1953 bütçesine geçen yıla nazaran (15 000) lira fazla tahsisat konulmuş ise de arzedilen sebeplerden dolayı sarfiyat tahmininin fevkinde olduğundan 307 nei faslın 20 nci Geçici Görev Yolluğu maddesine munzam tahsisat alınmasına mecburiyet hâsıl olmuştur.

5887 sayılı Kanunla tapu harçlarına zam yapılmasından dolayı 1953 yılı bütçesiyle tapu harç ve masrafları tertibine (4 000) lira fazla tahsisat konulmuş olmasına rağmen; bu kere mer'iyete giren 6092 sayılı Kanun uyarınca vakıf gayrimenkullerin tesbit ve tescil işinin önemle ele alınmış olması ve 2762 sayılı Kanunun 8 nei maddesinin harca müteallik hükmünün yürürlükten kaldırılmasıyla hayrat gayrimenkullerin tapuya tescillerinde de harç ödenmesine başlanması dolayısıyla işbu tertip sarfiyatı artmış olup tahsisat bakiyesinin yıl sonuna kadar tahakkuk edecek ihtiyacı karşılamıyacağı anlaşıldığından 417 nei faslın 13 ncü maddesine de ek tahsisat alınması zaruri görülmüştür.

Vakıf han ve apartmanlardan kaloriferli bulunanlarının kömür bedeli ile umumi yerlerindeki elektrik ve su sarfiyatı bedelleri ve bilûmum akarların kira, satış ve saire dolayısıyla yapılan ilânları ücretlerinin verilmekte olduğu başka her çeşit masraflar tertibinin sarfiyatı da İstanbul ve Erzurum'da inşa edilen iş hanı ve apartmanların sözü geçen ihtiyaçlarından ve ilân ücretlerinden ötürü son iki yıldan beri artmıştır. Bu sene içinde İstanbul'da kalorifer tesisatı bulunan 1 nei ve 2 nei Vakıf hanların müstecirlerinden devralınarak kömür ve saire bedellerinin idarece temini gerekmesine ve yürürlüğe giren 6084 sayılı Kanun uyarınca serbest kira esasına tâbi tutu-

lan vakıf gayrimenkullerin kiralanmaları için gazatelerle yapılan ilân ücretlerinin büyük bir meblâğ tutmasına binaen sarfiyat daha da arttığı cihetle bakiyenin ihtiyacı karşılamıyacağı anlaşılmış ve 417 nci faslın 14 ncu maddesine de bir miktar tahsisat eklenmesi zaruri görülmüştür.

Esasen kifayetsiz bulunan para taşıma masrafları tertibindeki tahsisat bakiyesinin gelirimizin yükselmesiyle mütenasip olarak artan ihtiyaca tekabül etmeyeceği anlaşıldığından bu maddeye de (1 000) lira ilâve edilmiştir.

İstanbul'daki Gureba Hastanesi masrafları için Vakıflar Bütçesinden her yıl (250 000) lira tahsisat verildiği malûmdur. Bu hastanede senelerden beri kullanılmakta olan karyola, yatak ve battaniye gibi demirbaş eşya çok yıpranmış olup bunların bir an evvel yenilenmeleri icabettiğinden, bunu temin için bu fasla (25 000) lira munzam tahsisat alınması gerekmiştir.

Tertibindeki tahsisatın müsaadesizliğine binaen alınamıyan, vakıflar mevzuatıyla ilgili birçok eserlerin ve bu meyanda 1952 yılı sonunda intişar eden ve işlerin suhuletle yürütülmesi bakımından her teşkilâtta bulunması lâzımgelen Tapu ve Kadastro Külliyyatı Muamele ve İzahatı adlı kitaptan miktarı kâfisinin teminine katı surette ihtiyaç görülmesi 451 nci faslın 10 ncu satılma ve abone maddesine de bir miktar tahsisat ilâvesini zaruri kılmıştır.

Bütçe ile alınan tahsisatla İstanbul Fethinin 500 ncu yıl dönümü münasebetiyle Vakıflar Umum Müdürlüğü galerisinde (Fatih ve Fatih devri eserleri sergisi) açılmış olup yıl sonuna kadar bâzı neşriyat yapılması ve bu arada Vakıflar dergisinin üçüncü sayısının da çıkarılması kararlaştırılmış ve gerekli hazırlıklarda bulunulmuş olduğundan bu işlere sarfedilmek üzere 451 nci faslın 20 nci başka her çeşit yayın ve tanıtma masrafları maddesine de (10 000) lira eklenmesine lüzum görülmüştür.

İstanbul'da altı sene evvel tamir ettirilen bâzı âbidelerin tamir bedellerinden dolayı Mütâahhit Mustafa Avşar'a ödenmesine hükmolunan 23 kûsur bin liradan 7 kûsur bin lirası, tertibindeki tahsisatın kifayetsizliğine binaen ödenememiş olup adı geçen tarafından akar kiralarmıza haciz tatbikına teşebbüs edildiğinden 505 nci fasla da bu miktar munzam tahsisat alınması gerekmiştir.

Aynı zamanda bir sosyal yardım müessesesi olan Vakıflar İdaresi bu sahada gösterdiği faaliyeti artırma kararında bulunduğundan 603 ncu çeşitli sosyal yardımlar tertibine de bir miktar tahsisat ilâvesi zaruri görülmüştür.

Vakıf akarlar ve kira getirmiyen binalar onarımı maddesine geçen yıllar bütçeleriyle alınan tahsisatın kifayetsizliğine binaen tamirleri yapılamıyan birçok vakıf binalar gelir getirme kabiliyetlerini kaybetmiş ve bu sene muhtelif vilâyetlerimizde vukubulan zelzeleler dolayısıyla tamir ihtiyaçları daha da artmış olduğundan, bunların ayakta durmalarını teminen yapılmaları artık kaçınılmaz bir zaruret halini almış olan tamirleri için 701 nci faslın 10 ncu maddesine (75 000) lira tahsisat eklenmiştir.

Yurdumuzun her tarafına serpilmiş bir durumda bulunan ve birçoğu baha biçilmez değer taşıyan yüzlerce âbidenin gerekli tamirlerini yaparak gelecek nesillere sağlam bir şekilde devretmek Vakıflar İdaresinin en başta gelen vazifesidir. Bu tamir işinin bir program dahilinde yapıldığı da malûmdur. Ancak bu sene Edirne'de vukubulan zelzele dolayısıyla esaslı hasara uğriyan Selimiye, Üçşerefeli, Eskiçami, Muradiye gibi çok kıymetli eserlerin mübrem ve müstacel tamirlerinin senelik program dışında derhal ele alınması gerektiğinden tertibindeki tahsisat kifayet etmemiş ve bu yüzden 701 nci faslın 20 nci maddesine (468 000) lira eklenmesine zaruret hâsıl olmuştur.

(695 000) lira munzam tahsisatın nasıl karşılanacağına gelince :

6084 sayılı Kanun uyarınca kiralara yapılan zamlardan dolayı 1953 Malî Yılı Varidat Bütçemizin icarei vâhide tertibinde (850 000) lira fazla tahsilât yapılacağı bilhesap anlaşıldığından bu fazla gelirin (695 000) lirası işbu munzam tahsisata karşılık tutulmuştur.

(15 000) lira aktarma, muhtelif sebeplerle sarfedilemeyeceği anlaşılan tahsisat bakiyeleri ile karşılanmıştır.

Bütçe Komisyonu Raporu

T. B. M. M.
Bütçe Komisyonu
Esas No : 1/685
Karar No : 17

7 . XII . 1953

Yüksek Reisliğe

Vakıflar Umum Müdürlüğü 1953 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/1) ve (A/2) işaretli cetvellerde değişiklik yapılması hakkındaki kanun lâyihası komisyonumuza havale olunmakla Maliye Vekâleti temsilcisi ve Vakıflar Umum Müdürü hazır oldukları halde tetkik ve müzakere edildi.

Kanun lâyihası, Vakıflar Umum Müdürlüğü 1953 yılı Bütçesinde (15 000) liralık münakale yapılmasını ve (695 000) lira munzam tahsisat verilmesini istihdaf etmekte olup, gerekçesinde Vakıflar İdaresinin 1953 yılı içinde artan faaliyetinin icabettirdiği tahsisatın kifayet etmediği ve munzam olarak talep olunan tahsisatın büyük kısmının başta Edirne'deki Selimiye Camii olmak üzere diğer âbideler ve hayratın tamiri işlerine tahsis olunacağı ve munzam olarak talep olunan tahsisatın da vakıf gayrimenkullerinin gelir fazlalariyle karşılanacağı bildirilmektedir.

Lâyiha üzerinde cereyan eden müzakerelerden sonra maddelerin görüşülmesine geçilmiş birinci madde Hükümetin teklifi veçhile aynen kabul edilmiştir.

Lâyihanın ikinci maddesiyle talep olunan (695 000) lira munzam tahsisatın, 6084 sayılı

Kanun mucibince zamma tâbi tutulan vakıf gayrimenkullerinin temin etmiş olduğu gelir fazlalığı ile karşılanacağı gerekçede tasrih edilmiş ise de, bu hususun madde metninde de yer alması komisyonumuzca uygun görülerek ikinci maddeye, talep olunan munzam tahsisatın, 1953 yılı gelir fazlası ile karşılanacağı hakkındaki hüküm eklenmek suretiyle kabul edilmiştir.

2 ve 3 ncü maddeler ile cetveller şeklen değiştirilmek suretiyle hazırlanan kanun lâyihası Umumi Heyetin tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Reis	Bu rapor sözcüsü	Kâtip
Rize	Ordu	Siird
<i>I. Akçal</i>	<i>R. Aksoy</i>	<i>B. Erden</i>
Bolu	Elâzığ	Eskişehir
<i>M. Güçbilmez</i>	<i>Ö. F. Sanaç</i>	<i>A. Potuoğlu</i>
Gazianteb	İstanbul	Kastamonu
<i>E. Cenani</i>	<i>F. Saymer</i>	<i>H. Türe</i>
Konya	Malatya	Muğla
<i>M. Â. Ülgen</i>	<i>M. S. Eti</i>	<i>N. Özsan</i>
Rize	Siird	Zonguldak
<i>O. Kavrakoğlu</i>	<i>M. D. Süalp</i>	<i>H. Balık</i>

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Vakıflar Umum Müdürlüğü 1953 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/1) ve (A/2) işaretli cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun lâyihası

MADDE 1. — Vakıflar Umum Müdürlüğü 1953 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/1) işaretli cetvelin, ilişik (1) sayılı cetvelde yazılı tertipleri arasında (15 000) liralık aktarma yapılmıştır.

MADDE 2. — Vakıflar Umum Müdürlüğü 1953 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/1) ve (A/2) işaretli cetvellerin, ilişik (2) sayılı cetvelde gösterilen, tertiplerine (695 000) lira munzam tah-

BÜTÇE KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

Vakıflar Umum Müdürlüğü 1953 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/1) ve (A/2) işaretli cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun lâyihası

MADDE 1. — Lâyihanın birinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Vakıflar Umum Müdürlüğü 1953 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/1) ve (A/2) işaretli cetvellerin ilişik (2) sayılı cetvelde gösterilen tertiplerine, karşılığı 1953 yılı akar gelir

Hü.

B. K.

sisat verilmiştir.

MADDE 3. — Bu kanun neşri tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4. — Bu kanunu Başvekil ve Maliye Vekili yürütür.

Başvekil	Devlet Vekili	Devlet Vekili
<i>A. Menderes</i>		<i>Celâl Yardımcı</i>
Adalet Vekili	Millî Savunma Vekili	
<i>O. Ş. Çiçekdağ</i>	<i>Kenan Yılmaz</i>	
İçişleri Vekili	Dışişleri Vekili	
<i>E. Menderes</i>	<i>F. Köprülü</i>	
Maliye Vekili	Millî Eğitim Vekili	
<i>H. Polatka</i>	<i>R. S. Burçak</i>	
Bayındırlık Vekili	Eko. ve Ticaret Vekili	
	<i>F. Çelikbaş</i>	
Sa. ve Sp. Y. Vekili	G. ve Tekel Vekili	
<i>Dr. E. H. Üstündağ</i>	ve Bayındırlık V. V.	
	<i>E. Kalafat</i>	
Tarım Vekili	Ulaştırma Vekili	
<i>N. Ökmen</i>	<i>Y. Üresin</i>	
Çalışma Vekili	İşletmeler Vekili	
<i>H. Erkmen</i>	<i>S. Yırcalı</i>	

fazlaları ile temin edilmek üzere (695 000) İra-
munzam tahsisat verilmiştir.

MADDE 3. — Bu kanun neşri tarihinden itibaren mer'idir.

MADDE 4. — Bu kanunun hükümlerini icraya Maliye Vekili memurdur.

Hükümetin teklifine bağlı cetveller

(CETVEL - 1)

Aktarma cetveli

F.	M.	Tahsisatın çeşidi	Düşülen	Eklenen
301		Merkez daireleri büro masrafları		
	10	Kırtasiye		500
	40	Öteberi masrafları		2 000
	60	Isıtma		3 000
302		Vilâyetler büro masrafları		
	10	Kırtasiye		2 000
	20	Döşeme		1 000
	30	Demirbaş		3 000
	50	Aydınlatma		1 500
304		Posta, telgraf ve telefon ücret ve masrafları		
	11	Merkez posta ve telgraf ücretleri		1 000
	12	Vilâyetler posta ve telgraf ücretleri		1 000
418		Faiz, acyo ve para taşıma masrafları		
	10	Faiz		

5 000

F.	M.	Tahsisatın çeşidi	Düşülen	Eklenen
425		Hayratın ve hayrattaki kıymetli eşyanın inceleme ve ayırma masrafları	4 600	
452		4489 sayılı Kanuna göre staj için eenebi memleketele göndereceklerin yollukları ile başka her çeşit masrafları	2 000	
456		Düşünülmeyen masraflar	400	
458		İzmir Fuarındaki Vakıflar Pavyonunun her çeşit masrafları	3 000	
UMUMİ YEKÜN			15 000	15 000

(CETVEL - 2)

Munzam tahsisat alınacak tertipler cetveli

F.	M.	Tahsisatın çeşidi	Lira
304		Posta, telgraf ve telefon ücret ve masrafları	
	21	Merkez daireleri telefon masrafları	1 000
	22	Vilâyetler telefon masrafları	2 500
305		Vilâyetler kira bedeli	3 000
307		Yolluklar	
	10	Sürekli görev yolluğu	4 000
	20	Geçici görev yolluğu	30 000
417		Vakıf akarlar masrafları	
	13	Tapu harç vemasrafları	6 000
	14	Başka her çeşit masraflar	30 000
418		Faiz, acyo ve para taşıma masrafları	
	20	Para taşıma masrafları	1 000
422		Gureba hastanesi masrafları	25 000
451		Yayın ve tanıtma masrafları	
	10	Satınalma ve abone	2 000
	20	Başka her çeşit yayın ve tanıtma masrafları	10 000
505		Hükme bağlı borçlar	7 500
603		Çeşitli sosyal yardımlar	30 000
701		Yapı onarımı	
	10	Vakıf akarlar ve kira getirmiyen binalar onarımı	75 000
	20	Hayrat ve âbideler onarımı	468 000
			695 000

[1] NUMARALI CETVEL

F.	M.	Tahsisatın nev'i	Düşülen	Eklenen
301		Merkez daireleri büro masrafları		
	10	Kırtasiye		500
	40	Öteberi masrafları		5 000
		Fasıl yekûnu		5 500
302		Vilâyetler büro masrafları		
	10	Kırtasiye		2 000
	20	Döşeme		1 000
	30	Demirbaş		3 000
	50	Aydınlatma		1 500
		Fasıl yekûnu		7 500
304		Posta, telgraf ve telefon ücret ve masrafları		
	11	Merkez posta ve telgraf ücretleri		1 000
	12	Vilâyetler posta ve telgraf ücretleri		1 000
		Fasıl yekûnu		2 000
418		Faiz, acyo ve para taşıma masrafları		
	10	Faiz	5 000	
425		Hayratın ve hayrattaki kıymetli eşyanın inceleme ve ayırma masrafları	4 600	
452		4489 sayılı Kanuna göre staj için ecnebi memleketlere göndereceklerin yollukları ile başka her çeşit masrafları	2 000	
456		Düşünülmıyen masraflar	400	
458		İzmir Fuarındaki Vakıflar Pavyonunun her çeşit masrafları	3 000	
		UMUMİ YEKÜN	15 000	15 000

[2] NUMARALI CETVEL

F.	M.	Tahsisatın nev'i	Lira
304		Posta, Telgraf ve Telefon ücret ve masrafları	
	21	Merkaz daireleri telefon masrafları	1 000
	22	Vilâyetler telefon masrafları	2 500
		Fasıl yeytânı	3 500
305		Vilâyetler kira bedeli	3 000
307		Yolluklar	
	10	Sürekli görev yolluğu	4 000
	20	Geçici görev yolluğu	30 000
		Fasıl yekûnu	34 000
417		Vakıf akarlar masrafları	
	13	Tapu harç ve masrafları	6 000
	14	Başka her çeşit masraflar	30 000
		Fasıl yekûnu	36 000
418		Faiz, aciyo ve para taşıma masrafları	
	20	Para taşıma masrafları	1 000
422		Gureba Hastanesi masrafları	25 000
451		Yayın ve tanıtma masrafları	
	10	Satınalma ve abone	2 000
	20	Başka her çeşit yayın ve tanıtma masrafları	10 000
		Fasıl yekânı	12 000
505		Hükme bağı borçlar	7 500
603		Çeşitli sosyal yardımlar	30 000
701		Yapı onarımı	
	10	Vakıf akarlar ve kira getirmiyen binalar onarımı	75 000
	20	Hayrat ve âbideler onarımı	468 000
		Fasıl yekûnu	543 000
		UMUMİ YEKÛN	695 000